

4. Aggaññīyasuttaṃ အဂ္ဂညသုတ္တံ

Vāsetṭhabhāradvājā ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇာ
Vāsetṭha and Bhāradvāja ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒ္ဒါဇာ

111. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati pubbārāme migāramātupāsāde. Tena kho pana samayena vāsetṭhabhāradvājā bhikkhūsu parivasanti bhikkhubhāvaṃ ākaṅkhamānā. Atha kho bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ [pāsādacchāyāyaṃ (ka.)] abbhokāse caṅkamati.

၁၁၁. ဧဝံ မေ သုတံ - ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇာ ဘိက္ခုသု ပရိဝသန္တိ ဘိက္ခုဘာဝံ အာကံခံမာနာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန သမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ပါသာဒာ ဩရောဟိတွာ ပါသာဒပစ္စယာယံ [ပါသာဒပစ္စယာယံ (က.)] အဗ္ဘော ကာသေ စင်္ကမတိ။

111. Thus have I heard;

At one time the Bhagavā was staying at Pubbārāma, the pinnacled monastery built by Migāramāta (Visākhā) in Sāvatthī. Vāsetiha and Bhāradvāja, aspiring to become full members of

the Order were staying with the bhikkhus. Then in the evening he Bhagavā having arisen from solitary meditation, came down from the pinnacled monastery and was walking up and down in the open space under the shade of the monastery.

၁၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ 'ဝိသာခါ' ပြာသာဒ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌ (သာမဏေ)နှင့် ဘာရဒ္ဒါဇာ (သာမဏေ)တို့သည် ရဟန်းတို့ထံ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင့်တကုန်သည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထ၍ ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းတော်မူပြီး လျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွတော်မူ၏။

112. Addasā kho vāsetṭho bhagavantam sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhitaṃ pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ abbhokāse caṅkamantaṃ. Disvāna bhāradvājaṃ āmantesi – “ayaṃ, āvuso bhāradvāja, bhagavā sāyanhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ abbhokāse caṅkamati. Āyāmāvuso bhāradvāja, yena bhagavā

tenupasaṅkamissāma; appeva nāma labheyyāma bhagavato santikā [sammukhā (syā. ka.)]
dhammiṃ katham savaṇāyā”ti. “Evamāvuso”ti kho bhāradvāja vāsetṭhassa paccassosi.

၁၁၂. အဒ္ဓဿ ခေါ် ဝါသေဋ္ဌော ဘဂဝန္တံ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတံ ပါသာဒာ ဩရောဟိတွာ ပါသာဒပ
စ္ဆယာယံ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂေတိ။ ဒိသ္မာန ဘာရဒ္ဒါ အာမန္တေသိ - “အယံ၊ အာဝုသော ဘာရဒ္ဒါ၊ ဘဂဝါ သာ
ယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ပါသာဒာ ဩရောဟိတွာ ပါသာဒပစ္ဆယာယံ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂေတိ။ အာ
ယာမာဝုသော ဘာရဒ္ဒါ၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ဂမိဿာမ၊ အပ္ပေဝ နာမ လဘေယျာမ ဘဂဝတော သန္တိ
ကာ [သမ္ပုဒါ (သျှာ. က.)] ဓမ္မိ ကထံ သဝနာယာ”တိ။ “ဇေမာဝုသော”တိ ခေါ် ဘာရဒ္ဒါဇော ဝါသေဋ္ဌဿ ပဗ္ဗ
စသောသိ။

112. Then Vāsetiḥa saw the Bhagavā who, having arisen from solitary meditation had come
down from the pinnacled monastery and was walking up and down in the open space under the
shade of the monastery. Having thus seen the Bhagavā he said to Bhāradvāja, "Friend
Bhāradvāja, the Bhagavā having risen from solitary meditation has come down from the
pinnacled monastery and is walking up and down in the open space under the shade of the
monastery. Friend Bhāradvāja, let us go to the
Bhagavā; we may perhaps get an opportunity to hear a discourse from the Bhagavā 'Very well
my friend' replied Bhāradvāja to Vāsetiḥa.

၁၁၂။ ဝါသေဋ္ဌသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူရာမှထ၍
ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းတော်မူပြီးလျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို
မြင်လေ၏။ မြင်သောကြောင့် ဘာရဒ္ဒါအား ပြော၏ -

"ငါ့သျှင် ဘာရဒ္ဒါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ၌ (သမာပတ်ဝင်စားလျက်) တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း
တော်မူရာမှ ထ၍ ပြာသာဒ်မှ သက်ဆင်းပြီးလျှင် ပြာသာဒ်ရိပ် လွင်တီးခေါင်၌ စင်္ကြံကြွနေ တော်မူ၏။ ငါ့သျှင်
ဘာရဒ္ဒါ သွားကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရား အထံ တော်မှ တရားစကားနာရန်
ရကောင်းရရာ၏"ဟု (ပြော၏)။

"ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ"ဟု ဘာရဒ္ဒါသည် ဝါသေဋ္ဌအား ဝန်ခံ၏။

113. Atha kho vāsetṭhabhāradvājā yena bhagavā tenupasaṅkamimṃsu; upasaṅkamtivā
bhagavantam abhivādetvā bhagavantam caṅkamantam anucaṅkamimṃsu. Atha kho bhagavā
vāsetṭham āmantesi - “tumhe khvattha, vāsetṭha, brāhmaṇajaccā brāhmaṇakulīnā
brāhmaṇakulā agārasmā anagāriyam pabbajitā, kacci vo, vāsetṭha, brāhmaṇā na akkosanti na
paribhāsanti”ti? “Taggha no, bhante, brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya

paribhāsāya paripuṇḍāya, no aparipuṇḍāyā”ti. “Yathā kathaṃ pana vo, vāseṭṭha, brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya paribhāsāya paripuṇḍāya, no aparipuṇḍāyā”ti?

“Brāhmaṇā, bhante, evamāhaṃsu – ‘brāhmaṇova seṭṭho vaṇṇo, hīnā aṅṅhe vaṇṇā [hīno aṅṅho vaṇṇo (sī. pī. ma. ni. 2 madhurasutta)]. Brāhmaṇova sukko vaṇṇo, kaṇhā aṅṅhe vaṇṇā [kaṇho aṅṅho vaṇṇo (sī. pī. ma. ni. 2 madhurasutta)]. Brāhmaṇāva sujjhanti, no abrāhmaṇā.

Brāhmaṇāva [brāhmaṇā (syā.)] brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā. Te tumhe seṭṭhaṃ vaṇṇaṃ hitvā hīnamattha vaṇṇaṃ ajjhupagatā, yadidaṃ muṇḍake samaṇake ibbhe kaṇhe bandhupādāpacce. Tayidaṃ na sādhu, tayidaṃ nappatirūpaṃ, yaṃ tumhe seṭṭhaṃ vaṇṇaṃ hitvā hīnamattha vaṇṇaṃ ajjhupagatā yadidaṃ muṇḍake samaṇake ibbhe kaṇhe bandhupādāpacce’ti. Evaṃ kho no, bhante, brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya paribhāsāya paripuṇḍāya, no aparipuṇḍāyā”ti.

၁၁၃. အထ ခေါ် ဝါသေဋ္ဌဘာရဒွာဇော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဘဂဝန္တံ စင်္ကမန္တံ အနုစင်္ကမိသု။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဝါသေဋ္ဌံ အာမန္တေသိ – “တုမေ ခွတ္ထ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပြာဟ္မဏဇ္ဈော ပြာဟ္မဏကုလီနာ ပြာဟ္မဏကုလာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကစ္စိ ဝေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပြာဟ္မဏာ န အက္ခောသန္တိ န ပရိဘာသန္တိ”တိ? “တဉ္စ နော၊ ဘန္တေ၊ ပြာဟ္မဏာ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသယ ပရိပုဏ္ဏာယ၊ နော အပရိပုဏ္ဏာယာ”တိ။ “ယထာ ကထံ ပန ဝေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပြာဟ္မဏာ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသယ ပရိပုဏ္ဏာယ၊ နော အပရိပုဏ္ဏာယာ”တိ? “ပြာဟ္မဏ၊ ဘန္တေ၊ ဧဝမာဟံသု – ‘ပြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟိနာ အညေ ဝဏ္ဏော [ဟိနော အညော ဝဏ္ဏော (သီ. ပီ. မ. နိ. ၂ မဓရသုတ္တ)]။ ပြာဟ္မဏောဝ သုက္ခော ဝဏ္ဏော ၊ ကဏှာ အညေ ဝဏ္ဏော [ကဏှော အညော ဝဏ္ဏော (သီ. ပီ. မ. နိ. ၂ မဓရသုတ္တ)]။ ပြာဟ္မဏောဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အပြာဟ္မဏာ။ ပြာဟ္မဏောဝ [ပြာဟ္မဏာ (သျှာ.)] ပြဟ္မဇ္ဈော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇောတာ ပြဟ္မဇော ပြဟ္မနိမ္မိတာ ပြဟ္မဒယာဒာ။ တေ တုမေ သေဋ္ဌံ ဝဏ္ဏံ ဟိတွာ ဟိနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈပဂတာ၊ ယဒိ ဒံ မုဏ္ဏကေ သမဏကေ ဣဗ္ဗေ ကဏှေ ဗန္ဓုပါဒာပစ္စေ။ တယိဒံ န သာဓု၊ တယိဒံ နပ္ပတိရူပံ၊ ယံ တုမေ သေဋ္ဌံ ဝဏ္ဏံ ဟိတွာ ဟိနမတ္ထ ဝဏ္ဏံ အဇ္ဈပဂတာ ယဒိဒံ မုဏ္ဏကေ သမဏကေ ဣဗ္ဗေ ကဏှေ ဗန္ဓုပါဒာပစ္စေ’တိ။ ဧဝံ ခေါ နော၊ ဘန္တေ၊ ပြာဟ္မဏာ အက္ခောသန္တိ ပရိဘာသန္တိ အတ္တရူပါယ ပရိဘာသယ ပရိပုဏ္ဏာယ၊ နော အပရိပုဏ္ဏာယာ”တိ။

113. Then Vāseṭṭhi and Bhāradvāja went to the Bhagavā. Having paid homage to the Bhagavā, they followed him walking up and down. Then the Bhagavā said to Vāsettha, "Vāsettha, you who are a brāhmin by birth and of high class brāhmin family, have left the household life of the brāhmin family for the homeless life of a bhikkhu. How is it? Do not the brāhmins abuse you, revile you?

"Venerable Sīr, indeed, the brāhmins did abuse us as they liked and to their hearts content, not sparingly".

And how did the brāhmins abuse you, revile you, most thoroughly as they like and to their heart's content?

He replied. 'Venerable Sir, they said thus; "Only the brāhmin class is noble: other classes are lowly; only the brāhmin class is fair other classes are dark; only the brāhmins are pure', non-brāhmins are not: only the brāhmins are offspring of the brahmā, who are developed in his breast, are born from his mouth descended from him, created by him, are heirs to the Brahmā.

"You have abandoned your own family of the highest class and joined the shaven-headed, lowly, swarthy Samaṇas, born of the feet of the Brahmā and are associates of Mārā. This course of action is not good.

"You have abandoned your own family of the highest class and joined othe shaven-headed. lowly, swarthy Samaṇas, born of the feet of the Brahmā and arec associates ot Mārā. This course of action is not proper.

"Venerable Sir, in this manner, the brāhmins have abused us, reviled us most thoroughly, as they liked and to their heart's content, not sparingly.

၁၁၃။ ထိုအခါ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရုဒ္ဓါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို ရှိခိုးကြ ပြီးလျှင် စင်္ကြံကြွတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသို့ နောက်မှ လိုက်၍ စင်္ကြံသွားကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် ဝါသေဋ္ဌအား မေးတော်မူ၏ -

"ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားဇာတ်ရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားအမျိုးကောင်းသား ဖြစ်ကုန်သော သင်တို့သည် ပုဏ္ဏားမျိုးမှ ထွက်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ အသို့နည်း သင်တို့ကို ပုဏ္ဏားတို့သည် မဆဲရေးကုန် သလော၊ မရေရွတ်ကုန်သလော"ဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့သည် အကျွန်ုပ်တို့ကို မိမိအလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံ စေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းဖြင့် ဆဲရေးကြပါကုန်၏။ ရေရွတ်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားတို့သည် သင်တို့ကို မိမိ၏ အလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံစေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ် ခြင်းဖြင့် အဘယ်သို့ ဆဲရေးကြကုန်သနည်း၊ အဘယ်သို့ ရေရွတ်ကြကုန်သနည်းဟု (မေးတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြပါကုန်၏ -

" ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် မြတ်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးသာ လျှင် ဖြူစင်၏။ တစ်ပါး သော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် (အမျိုးအနွယ် စသည်အားဖြင့်) စင်ကြယ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏားမဟုတ်သော သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်၊ ပုဏ္ဏားတို့သာ လျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ့ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းကုန်သော ဗြဟ္မာ့အမွေခံဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ သားတို့တည်း။

--

သင်တို့သည် မြတ်သော (ပုဏ္ဏား)အမျိုးကို စွန့်၍ မာရ်မင်း၏ အသင်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ဖွားသော သားဖြစ်ကုန်သော ဇာတ်နိမ့်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဦးပြည်း ရဟန်းညံ့တို့ထံသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည် မကောင်းသည်သာတည်း။

သင်တို့သည် မြတ်သော ပုဏ္ဏား အမျိုးကို စွန့်၍ မာရ်မင်း၏ အသင်းဝင်ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခြေဖမိုးမှ ဖွားသော သားဖြစ်ကုန်သော ဇာတ်နိမ့်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော ဦးပြည်း ရဟန်းညံ့တို့ထံသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည် မလျောက်ပတ်သည်သာတည်း"ဟု (ဆိုကြပါကုန်၏)။

မြတ်စွာဘုရား ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်တို့ကို မိမိ၏ အလိုအားလျော်သော ပြည့်စုံ စေ့စပ်သော ဆဲရေးရေရွတ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်၍ ဆဲရေးကြပါကုန်၏၊ ရေရွတ်ကြပါကုန်၏ဟု (လျှောက်၏)။

114. “Taggha vo, vāsetṭha, brāhmaṇā porāṇaṃ assarantā evamāhaṃsu – ‘brāhmaṇova seṭṭho vaṇṇo, hīnā aññe vaṇṇā; brāhmaṇova sukko vaṇṇo, kaṇhā aññe vaṇṇā; brāhmaṇāva sujjhanti, no abrahmaṇā; brāhmaṇāva brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā’ti. Dissanti kho pana, vāsetṭha, brāhmaṇānaṃ brāhmaṇiyo utuniyopi gabbhiniyopi vijāyamānāpi pāyamānāpi. Te ca brāhmaṇā yonijāva samānā evamāhaṃsu – ‘brāhmaṇova seṭṭho vaṇṇo, hīnā aññe vaṇṇā; brāhmaṇova sukko vaṇṇo, kaṇhā aññe vaṇṇā; brāhmaṇāva sujjhanti, no abrahmaṇā; brāhmaṇāva brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā’ti. Te [te ca (syā. ka.)] brahmānañceva abbhācikkhanti, musā ca bhāsanti, bahuñca apuññaṃ pasavanti.

၁၁၄. “တဏှ ဝေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဗြာဟ္မဏာ ပေါရာဏံ အဿရန္တာ ဧဝမာဟံသု - ‘ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏှာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ ဗြဟ္မုနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိဓ္မိတာ ဗြဟ္မဒာယာဒာ’တိ။ ဒိဿန္တိ ခေါ ပန၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ ဗြာဟ္မဏိယော ဥတုနိယောပိ ဂပ္ပိနိယောပိ ဝိဇာယမာနာပိ ပါယမာနာပိ။ တေ စ ဗြာဟ္မဏာ ယောနိဇာဝ သမာနာ ဧဝမာဟံသု - ‘ဗြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟီနာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏှာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အဗြာဟ္မဏာ; ဗြာဟ္မဏောဝ ဗြဟ္မု

နော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ဗြဟ္မဇာ ဗြဟ္မနိဗ္ဗိတာ ဗြဟ္မဒာယာဒာ'တိ။ တေ [တေ စ (သျှာ. က.)]
ဗြဟ္မာနဉ္ဇေဝ အဟ္တာစိက္ခန္တိ၊ မုသာ စ ဘာသန္တိ၊ ဗဟုဉ္ဇ အပုညံ ပဿဝန္တိ။

114. Vāsettha. as a matter of tact, only because the brāhmins do not know the process of development of social classes in the past, that they say thus: "Only the brāhmin class is noble; other classes are lowly. Only the brāhmin class is fair; other classes are dark. Only the brāhmins are pure; non-brāhmins

are not. Only the brāhmins are offspring of the brahmā, who are developed in his breast, are born from his mouth, descended from him, created by him, and are heirs to him. Vāsettha, it is common knowledge that the wives of the brāhmins having menstrual discharges are apparent; also their becoming pregnant are apparent; also their bearing children and nursing them are apparent. These brāhmins, although born from the female organs of generation, are saying. 'Only the brāhmin class is noble; other Classes are lowly. Only the brāhmin class is fair; other classes are dark. Only the brāhmins are pure; non-brāhmins are not. Only the brāhmins are offspring of the Brahmā, who are developed in his breast, are born from his mouth, descended from him, created by him and heirs to him. They are slandering the Brāhmin also telling lies and also bringing forth much demerit for themselves.

၁၁၄။ ဝါသေဋ္ဌ စင်စစ်အားဖြင့် ပုဏ္ဏားတို့သည် ရှေးလောကဖြစ်စဉ်ကို မအောက်မေ့နိုင်ကုန်၍သာ ဤသို့ ဆိုကုန်၏။

" ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် မြတ်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် ဖြူစင်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား မဟုတ်သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်။ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ်ကုန်သော သားတို့တည်း"ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားတို့၏ ကြင်ရာ ပုဏ္ဏားမတို့ ဥတုလာသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ သားဖွားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ နို့တိုက်သည်ကိုလည်းကောင်း သိမြင်ရကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် အင်္ဂါဇာတ်မှ မွေးဖွားသည် ဖြစ်ကုန်လျက် "ပုဏ္ဏားမျိုး သာလျှင် မြတ်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးသာလျှင် ဖြူစင်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့သည် သာလျှင် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမဟုတ်သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်။ ပုဏ္ဏားတို့သည်သာလျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ ခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ်ကုန်သော သားတို့တည်း"ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည် ဗြဟ္မာကိုလည်း ရှုတ်ချရာ ရောက်ကုန်၏။ မမှန်သော စကားကိုလည်း ဆိုရာရောက်ကုန်၏။ များစွာသော မကောင်းမှုကိုလည်း ပွားစေရာ ရောက်ကုန်၏။

Catuvāṇṇasuddhi စတုဝဏ္ဏသုဒ္ဓိ
Purity of the Four Social Classes အမျိုး လေးပါး

115. “Cattārome, vāsetṭha, vaṇṇā – khattiyā, brāhmaṇā, vessā, suddā. Khattiyopi kho, vāsetṭha, idhekacco pāṇātipātī hoti adinnādāyī kāmesumicchācārī musāvādī pisuṇavāco pharusavāco samphappalāpī abhijjhālu byāpannacitto micchādiṭṭhī. Iti kho, vāsetṭha, yeme dhammā akusalā akusalasaṅkhātā sāvajjā sāvajjasaṅkhātā asevitabbā asevitabbasaṅkhātā naalamariyā naalamariyasaṅkhātā kaṇhā kaṇhaviṇṇaṇṇā viññūgarahitā, khattiyepi te [kho vāsetṭha (ka.)] idhekacce sandissanti. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho, vāsetṭha...pe... suddopi kho, vāsetṭha, idhekacco pāṇātipātī hoti adinnādāyī kāmesumicchācārī musāvādī pisuṇavāco pharusavāco samphappalāpī abhijjhālu byāpannacitto micchādiṭṭhī. Iti kho, vāsetṭha, yeme dhammā akusalā akusalasaṅkhātā...pe... kaṇhā kaṇhaviṇṇaṇṇā viññūgarahitā; suddepi te idhekacce sandissanti.

“Khattiyopi kho, vāsetṭha, idhekacco pāṇātipātā paṭivirato hoti, adinnādānā paṭivirato, kāmesumicchācārā paṭivirato, musāvādā paṭivirato, pisuṇāya vācāya paṭivirato, pharusāya vācāya paṭivirato, samphappalāpā paṭivirato, anabhijjhālu abyāpannacitto, sammādiṭṭhī. Iti kho, vāsetṭha, yeme dhammā kusalā kusalasaṅkhātā anavajjā anavajjasaṅkhātā sevittabbā sevittabbasaṅkhātā alamariyā alamariyasaṅkhātā sukkā sukkaviṇṇaṇṇā viññūppasatthā, khattiyepi te idhekacce sandissanti. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho, vāsetṭha...pe... suddopi kho, vāsetṭha, idhekacco pāṇātipātā paṭivirato hoti...pe... anabhijjhālu , abyāpannacitto, sammādiṭṭhī. Iti kho, vāsetṭha, yeme dhammā kusalā kusalasaṅkhātā anavajjā anavajjasaṅkhātā sevittabbā sevittabbasaṅkhātā alamariyā alamariyasaṅkhātā sukkā sukkaviṇṇaṇṇā viññūppasatthā; suddepi te idhekacce sandissanti.

၁၁၅. “စတုဝဏ္ဏေဝေ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဝဏ္ဏာ - ခတ္တိယ၊ ဗြာဟ္မဏ၊ ဝေဿ၊ သုဒ္ဓ၊။ ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣဓေ ကစ္ဆော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ အဒိန္နာဒယိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ ပိသုဏ္ဍဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ပပ္ပ လာပိ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ယေမေ ဓမ္မော အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ သာဝဇ္ဇာ သာဝဇ္ဇသင်္ခါတာ အသေဝိတဗ္ဗာ အသေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ နအလမရိယာ နအလမရိယသင်္ခါတာ ကဏှာ ကဏှဝိပါကာ ဝိညုဂရဟိတာ၊ ခတ္တိယေပိ တေ [ခေါ ဝါသေဋ္ဌ (က.)] ဣဓေကစ္ဆော သန္တိသန္တိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ ဝေဿောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ သုဒ္ဓောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣဓေကစ္ဆော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ အ ဒိန္နာဒယိ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိ ပိသုဏ္ဍဝါစော ဖရုသဝါစော သမ္ပပ္ပလာပိ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တော

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ယေမေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ။ပေ။ ကဏှာ ကဏှဝိပါကာ ဝိညု
ဂရဟိတာ; သုဒ္ဓေဝိ တေ ဣဓေကဓ္မေ သန္နိဿန္တိ။

“ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣဓေကဓ္မာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒာနာ ပဋိဝိရတော၊
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော၊ မုသာဝါဒာ ပဋိဝိရတော၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော၊ ဖရုသာယ ဝါစာ
ယ ပဋိဝိရတော၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော၊ အနာဘိဇ္ဈာလု အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ယေ
မေ ဓမ္မာ ကုသလာ ကုသလသင်္ခါတာ အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇသင်္ခါတာ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ အလမရိယာ
အလမရိယသင်္ခါတာ သုက္ကာ သုက္ကဝိပါကာ ဝိညုပ္ပသတ္တာ၊ ခတ္တိယေပိ တေ ဣဓေကဓ္မေ သန္နိဿန္တိ။ ပြာဟူဏော
ပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ သုဒ္ဓေဝိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဣဓေကဓ္မာ ပါဏာတိပါတာ ပဋိ
ဝိရတော ဟောတိ။ပေ။ အနာဘိဇ္ဈာလု ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ယေမေ ဓမ္မာ ကု
သလာ ကုသလသင်္ခါတာ အနဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇသင်္ခါတာ သေဝိတဗ္ဗာ သေဝိတဗ္ဗသင်္ခါတာ အလမရိယာ အလမရိယ
သင်္ခါတာ သုက္ကာ သုက္ကဝိပါကာ ဝိညုပ္ပသတ္တာ; သုဒ္ဓေဝိ တေ ဣဓေကဓ္မေ သန္နိဿန္တိ။

115. Now, Vāsettha, there are four social classes: the ruling class, the brāhmins, the traders and
the working class. In this world, Vāsetiha, a certain member of the ruling class takes life of
beings; takes what is not given; indulges in sexual misconduct; tells lies, speaks malicious words;
uses harsh words;
and indulges in frivolous talk; is covetous, is full of ill will; holds wrong views. Thus Vāsettha,
there are these dhammas which are demeritorious and are regarded as demeritorious; which are
blameworthy and are regarded as blameworthy; which are to be resorted to, and are regarded as
not to be resorted to; which are not capable of making one an Arīya, and are regarded as not
capable of making one an Arīya, which defile the mind, and which result in evil and are
reproached by the wise. In this world Vāsettha, these dhammas are also found in some members
of the ruling class.

In this world, Vāsetiha, a certain member of the brāhmin class ...p... in this world
Vāsettha, a certain member of the trading class ...p... In this world Vāsetiha, a certain member of
the working class takes the life of beings; takes what is not given; indulges in sexual misconduct;
tells lies, speaks malicious words, uses harsh words, indulges in frivolous talk. Thus Vāsetīha,
there are these dhammas which are demeritorious and are regarded as demeritorious ...p...
which defile the mind, and which
result in evil and are reproached by the wise. In this world, those dhammas are also found in
some members of the working class.

In this world Vāseṭṭi, a certain member of the ruling class abstains from taking the life of beings; abstains from taking what is not given; abstains from indulging in sexual misconduct, abstains from telling lies, abstains from speaking malicious words, abstains from using harsh words and abstains from indulging in frivolous talk. He is not covetous, is free of ill will and holds the right view. Thus, Vāseṭṭi, there are these dhammas which are meritorious and are regarded to be meritorious; which are praiseworthy and are regarded to be praiseworthy; which are to be resorted to and are regarded to be resorted to; which are capable of making one an Ariya, and are regarded to be capable of making an Ariya; which purify the mind, which result in meritoriousness and are praised by the wise. In this world those dhammas are also found in some members of the ruling class.

In this world, Vāseṭṭi, a certain member of the brāhmin class ...p... in this world Vāseṭṭi, a certain member of the trading class ...p... In this world, Vāsettha, a certain member of the working class abstains from taking the life of beings ...p... is not covetous, is free of ill will, holds right view. Thus, Vāsettha. there are those dhammas which are meritorious and are regarded to be meritorious, which are praiseworthy and are regarded to be praiseworthy, which are to be resorted to and are regarded to be resorted to; which are capable of making one an Ariya and are regarded to be capable of making one an Ariya; which purify the mind, which result in meritoriousness and are praised by the wise. In this world, those dhammas are also found in some members of the working class.

၁၁၅။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ကုန်သည်မျိုး၊ သူဆင်းရဲမျိုးအားဖြင့် ဤလေးပါးသော အမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့မင်းမျိုးသည်လည်း အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ သူတစ်ပါး မပေး သည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကုန်း စကားကို ပြောတတ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ ရှိ၏။ မက်မောခြင်းများ၏။ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ရှိ၏။ မှားသောအယူဝါဒရှိ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်ရှိကုန်သော အပြစ်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ကုန်သော မမှီဝဲအပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာမဖြစ်နိုင်ကုန်သော အရိယာမဖြစ် နိုင်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မည်းညစ်ကုန်သော မည်းညစ် (ဆင်းရဲ) သော အကျိုးရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုး၌ လည်း တွေ့မြင်ရကုန်။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့လယ်လုပ်ကုန်သည်မျိုးသည်လည်း။ ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ဆင်းရဲသား

မျိုးသည်လည်း အသက်ကို သတ်လေ့ရှိ၏။ သူတစ်ပါးမပေးသည်ကို ယူလေ့ရှိ၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိ၏။ မဟုတ်မမှန်သည်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ကုန်းစကားကို ပြောတတ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောတတ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိ၏။ မက်မောခြင်းများ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိ၏။ မှားသော အယူဝါဒ ရှိ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ပ။ မည်း ညစ်ကုန်သော မည်းညစ် (ဆင်းရဲ) သော အကျိုးရှိကုန်သော ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော တရားတို့ သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့ဆင်းရဲသားမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုးသည်လည်း အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ သူတစ်ပါး မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟုတ် မမှန်စကား ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကုန်းစကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မက်မောခြင်း မများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင် ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင် (ချမ်းသာ)သော အကျိုးရှိ ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော မင်းမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ပုဏ္ဏားမျိုး သည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ကုန်သည်မျိုးသည်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ဆင်းရဲသားမျိုးသည်လည်း အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မက်မောခြင်းမများ၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိ၊ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အပြစ်မရှိကုန်သော အပြစ်မရှိဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်ကုန်သော မှီဝဲအပ်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင် ကုန်သော အရိယာဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဖြူစင်ကုန်သော ဖြူစင် (ချမ်းသာ)သော အကျိုးရှိ ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော တရားတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းတရားတို့ကို ဤလူ့ပြည်၌ အချို့သော ဆင်းရဲသားမျိုး၌လည်း တွေ့မြင်ရကုန်၏။

116. “Imesu kho, vāsetṭha, catūsu vaṇṇesu evaṃ ubhayavokiṇṇesu vattamānesu kaṇhasukkesu dhammesu viññūgarahitesu ceva viññūppasatthesu ca yadettha brāhmaṇā evamāhaṃsu – ‘brāhmaṇova seṭṭho vaṇṇo, hīnā aññe vaṇṇā; brāhmaṇova sukko vaṇṇo, kaṇhā aññe vaṇṇā; brāhmaṇāva sujjhanti, no abrahmaṇā; brāhmaṇāva brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā’ti. Taṃ tesaṃ viññū nānujānanti. Taṃ kissa hetu? Imesañhi, vāsetṭha, catunnaṃ vaṇṇānaṃ yo hoti bhikkhu araham khīṇāsavo vusitavā

katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasamaṃyojano sammadaṅgīṇāvimutto,
so nesaṃ aggamakkhāyati dhammeneva, no adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, seṭṭho
janetasmim, diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyaṇīca .

၁၁၆. “ဣမေသု ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ စတုသု ဝဏ္ဏေသု ဧဝံ ဥဘယဝေါကိဏ္ဏေသု ဝတ္တမာနေသု ကဏ္ဍသုက္ကေသု ဓမ္မေသု ဝိညုဂရဟိတေသု စေဝ ဝိညုပ္ပသတ္တေသု စ ယဒေတ္ထ ပြာဟ္မဏာ ဧဝမာဟံသု - ‘ပြာဟ္မဏောဝ သေဋ္ဌော ဝဏ္ဏော၊ ဟိနာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ပြာဟ္မဏောဝ သုက္ကော ဝဏ္ဏော၊ ကဏ္ဍာ အညေ ဝဏ္ဏာ; ပြာဟ္မဏောဝ သုဇ္ဈန္တိ၊ နော အပြာဟ္မဏာ; ပြာဟ္မဏောဝ ပြဟ္မာနော ပုတ္တာ ဩရသာ မုခတော ဇာတာ ပြဟ္မဇာ ပြဟ္မနိမ္မိတာ ပြဟ္မဒာယာ အာ’တိ။ တံ တေသံ ဝိညု နာနဇနန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဣမေသဉ္စ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ စတုန္တံ ဝဏ္ဏာနံ ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ခိဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္တော ပရိက္ခိဏဘာဝသံ ယောဇနော သမ္ပဒညာဝိမုတ္တော၊ သော နေသံ အဂ္ဂမက္ခိယတိ ဓမ္မေနဝ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ ॥

116. Vāseḷiha, in spite of the fact that, there are the two types of dhamma (one which defiles the mind, the other which purifies the mind; one which is reproached by the wise, the other praised by the wise). they are mixed together in the four social classes. Yet, in spite of this fact, the brāhmins say thus: "Only the bhrāhmin class is noble: other classes are lowly. Only the brāhmin class is fair, other classes are dark. Only the brāhmins are pure; non-brāhmins are not. Only the brāhmins are the offspring of the Brahmā, who are developed in his breast, born from his mouth, descended from him, created by him, and are heirs to him. The wise do not acknowledge this claim of the brāhmins. And why is it so?

Vāsettha, from amongst the four classes, a certain person becomes a bhikkhu who is devoid of kilesās (defilements), is rid of asavas, has fulfilled Magga practice, has done all there is to be done, has laid down the burden (of the khandas), has achieved the benetī (of Arahatta Phala), has done away with the fetters binding him to existence, has attained liberation from delilements through true knowledge. That person is acknowledged to be the noblest among them, according to the dhamma, not at variance with the dhammāa.

Indeed Vāsettha, in this world of sentient beings, Dhamma is the noblest for this life, as well as for the next.

၁၁၆။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့၌ ဤသို့ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော အမည်း အဖြူဖြစ်ကုန်သော တရားနှစ်ပါးတို့ ရောပြွမ်း သည် ဖြစ်ပါလျက် ပုဏ္ဏားတို့သည် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

" ပုဏ္ဏားမျိုးသည်သာလျှင် မြတ်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် ယုတ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားမျိုးသည် သာလျှင် ဖြူစင်၏။ တစ်ပါးသော အမျိုးတို့သည် မည်းနက်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် (အမျိုးအနွယ် စသည်ဖြင့်) စင်ကြယ်ကုန်၏။ တစ်ပါးသော သူတို့သည် မစင်ကြယ်ကုန်။ ပုဏ္ဏားတို့သာလျှင် ဗြဟ္မာ၏ ရင်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာခံတွင်းမှ ဖွားကုန်သော ဗြဟ္မာကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဗြဟ္မာဖန်ဆင်းအပ် ကုန်သော ဗြဟ္မာ၏ အမွေခံဖြစ် ကုန်သော သားတို့တည်း"ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ထို (ပုဏ္ဏား)တို့၏ ထိုစကားကို (ပညာရှိတို့သည်) ဝန်မခံကြကုန်။ အ ဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် -

ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့တွင် အကြင် ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏။ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီး ဖြစ်၏။ (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏။ (မဂ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးဖြစ်၏။ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏။ မိမိ အကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏။ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ် မြောက်ပြီးဖြစ်၏။ ထို (ရဟန်း)ကို (အမျိုးလေးပါး)တို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟူ၍ တရားသဖြင့်သာလျှင် ဆိုအပ်၏။ မတရားသဖြင့် မဆို အပ်။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသတ္တလောက၌ တရားသည်သာလျှင် ဤလောက၌လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောက ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

117. “Tadamināpetam, vāsetṭha, pariyāyena veditabbam, yathā dhammova seṭṭho janetasmim, diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

“Jānāti kho [kho pana (ka.)], vāsetṭha, rājā pasenadi kosalo – ‘samaṇo gotamo anantarā [anuttaro (bahūsu)] sakyakulā pabbajito’ti. Sakyā kho pana, vāsetṭha, raññho pasenadissa kosalassa anuyuttā [anantarā anuyantā (syā.), anantarā anuyuttā (ka.)] bhavanti. Karonti kho, vāsetṭha, sakyā raññhe pasenadimhi kosale nipaccakāraṃ abhivādanam paccuṭṭhānam añjalikammaṃ sāmīcikkammaṃ. Iti kho, vāsetṭha, yaṃ karonti sakyā raññhe pasenadimhi kosale nipaccakāraṃ abhivādanam paccuṭṭhānam añjalikammaṃ sāmīcikkammaṃ, karoti taṃ rājā pasenadi kosalo tathāgate nipaccakāraṃ abhivādanam paccuṭṭhānam añjalikammaṃ sāmīcikkammaṃ, na naṃ [nanu (bahūsu)] ‘sujāto samaṇo gotamo, dujjātohamasmi. Balavā samaṇo gotamo, dubbalohamasmi. Pāsādiko samaṇo gotamo, dubbaṇṇohamasmi. Mahesakkho samaṇo gotamo, appesakkhohamasmi’ti. Atha kho naṃ dhammaṃyeva sakkaronto dhammaṃ garuṃ karonto dhammaṃ mānento dhammaṃ pūjento dhammaṃ apacāyamāno evaṃ rājā pasenadi kosalo tathāgate nipaccakāraṃ karoti, abhivādanam paccuṭṭhānam añjalikammaṃ

sāmīcikkammaṃ. Imināpi kho etaṃ, vāsetṭha, pariyāyena veditabbaṃ, yathā dhammova setṭho janetasmim, diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

၁၁၇. “တဒမိနာပေတံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဓမ္မောဝ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ။

“ဇာနာတိ ခေါ [ခေါ ပန (က.)]၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော - ‘သမဏော ဂေါတမော အနန္တရာ [အနတ္တရာ (ဗဟူသု)] သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော’တိ။ သကျာ ခေါ ပန၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ အနယုတ္တာ [အနန္တရာ အနယန္တာ (သျှာ.)၊ အနန္တရာ အနယုတ္တာ (က.)] ဘဝန္တိ။ ကရောန္တိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သကျာ ရညေ ပသေနဒိမိ ကောသလေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ယံ ကရောန္တိ သကျာ ရညေ ပသေနဒိမိ ကောသလေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ၊ ကရောတိ တံ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော တထာဂတေ နိပစ္စကာရံ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ၊ န နံ [နန (ဗဟူသု)] ‘သုဇာတော သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဇ္ဇာတောဟမသ္မိံ။ ဗလဝါ သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဗ္ဗလောဟမသ္မိံ။ ပါသာဒိကော သမဏော ဂေါတမော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍောဟမသ္မိံ။ မဟေသက္ခေါ သမဏော ဂေါတမော၊ အပ္ပေသက္ခေါဟမသ္မိံ’တိ။ အထ ခေါ နံ ဓမ္မံယေဝ သက္ကရာဇ္ဇော ဓမ္မံ ဂရံ ကရာဇ္ဇော ဓမ္မံ မာနေဇ္ဇော ဓမ္မံ ပူဇေဇ္ဇော ဓမ္မံ အပစာယမာနော ဧဝံ ရာဇာ ပသေနဒိ ကောသလော တထာဂတေ နိပစ္စကာရံ ကရောတိ၊ အဘိဝါဒနံ ပစ္စုဋ္ဌာနံ အဇ္ဈလိကမ္ပံ သာမိစိကမ္ပံ။ ဣမိနာပိ ခေါ ဧတံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဓမ္မောဝ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္ဇ။

117. Vāsettha, as the following account will also illustrate in this world of sentient beings, Dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

Vāsettha, King Pasenadi of Kosala indeed knows: 'Samaṇa Gotama has gone forth from the Sakyan clan, which is not different from my own clan. Now Vāsettha, the Sakyans have to yield to the wishes of King Pasenadi of Kosala. Vāsettha, the Sakyans attend upon King Pasenaādi of Kosala in humbleness; they pay homage to him: they welcome him respectfully; they salute him differentially with joined palms raised to the forehead; they pay respect to him. Vāsettha, in this manner the Sakyans attend upon King Pasenadi of Kosala in humbleness, pay homage to him, extend welcome to him with joined palms raised to the forehead in reverence.

Vāsettha, in this manner, King Pasenadi of Kosala attends upon the Tathāgata in humbleness, pays homage to him, extends welcome to him, shows deference to him by saluting, and pays homage to him. But in so doing, the king did not reflect thus: "Samaṇa Gotāma is of noble birth, I am not of

noble birth. Samana Gotama is fully endowed with strength (of virtues), I am not so endowed. Samana Gotama is of respectable and pleasing appearance. I am not of such appearance. Samana Gotama is of great power, I am not of great power”.

As a matter of fact, it is because King Pasenadi of Kosala honours the Dhamma, esteems the Dhamma, venerates the Dhamma, reveres the Dhamma and worships the Dhamma that he attends upon me in humbleness, pays homage to me, welcomes me respectfully, salutes me deferentially and pays respect to me.

Thus Vāsetiha, it should be understood that in this world of sentient beings, Dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

၁၁၇။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြောင်းကြောင့် ဤလူအပေါင်း၌ တရားသဘောသည်သာလျှင် မျက်မှောက် ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ထို (တရား)၏ အမြတ်ဆုံး အဖြစ်ကို ဤသို့ ဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း သိအပ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ "မိမိထက် လွန်မြတ်သူမရှိသော ရဟန်းဂေါတမသည် သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြု၏" ဟူ၍ ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် စင်စစ် သိ၏။ ဝါသေဋ္ဌ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလ မင်း၏ အလိုသို့ လိုက်ကြရကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလမင်း၌ နှိမ့်ချ ခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြုကြရကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည် ပသေနဒီကောသလမင်း၌ အကြင် နှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း အရိုအသေပြုခြင်းကို ပြုကြရကုန်၏။ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ထိုနှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေ ခြင်းကို မြတ်စွာဘုရား၌ ပြု၏။

"ရဟန်းဂေါတမသည် ကောင်းမြတ်သော ဇာတ်ရှိ၏။ ငါသည် ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိ၏။ ရဟန်းဂေါတမသည် အားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါသည် အားနှင့် မပြည့်စုံ။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏။ ငါသည် ကြည်ညိုဖွယ် မရှိ။ ရဟန်းဂေါတမသည် ကြီးကျယ်သော ဘုန်းတန်ခိုး ရှိ၏။ ငါသည့်အနည်းငယ်သော ဘုန်းတန်ခိုးရှိ၏"ဟု (နှလုံးသွင်း၍ ပြု၏)။

စင်စစ်သော်ကား တရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြုသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် အလေးအမြတ် ပြုသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာလျှင် ပူဇော်သည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာ လျှင် တုပ်ဝပ်ခြင်း ပြုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပသေနဒီကောသလမင်းသည် ငါ၌ ထိုနှိမ့်ချခြင်း ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီ ခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြု၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြံနှင့်ကြောင့် ဤသတ္တလောက၌ တရားသည်သာလျှင် ဤလောက၌လည်းကောင်း တစ်ပါးသော လောက၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ (တရား၏) အမြတ်ဆုံးအဖြစ်ကို ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းဖြင့် လည်း သိအပ်၏။

118. “Tumhe khvattha, vāsetṭha, nānājaccā nānānāmā nānāgottā nānākulā agārasmā anagāriyaṃ pabbajitā. ‘Ke tumhe’ti – puṭṭhā samānā ‘samaṇā sakyaputtiyāmhā’ti – paṭijānātha. Yassa kho panassa, vāsetṭha, tathāgate saddhā nivittā mūlajātā patitṭhitā dāḥā asaṃhāriyā samaṇena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmiṃ, tassetam kallaṃ vacanāya – ‘bhagavatomhi putto oraso mukhato jāto dhammajo dhammanimmitto dhammadāyādo’ti. Tam kissa hetu? Tathāgatassa hetam, vāsetṭha, adhivacanam ‘dhammakāyo’ itipi, ‘brahmakāyo’ itipi, ‘dhammabhūto’ itipi, ‘brahmabhūto’ itipi.

၁၁၈. “တုမေ ခွတ္တ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ နာနာဇ္ဇော နာနာနာမာ နာနာဂေါတ္တာ နာနာကုလာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ။ ‘ကေ တုမေ’တိ - ပုတ္တ သမာနာ ‘သမဏာ သကျပုတ္တိယာမာ’တိ - ပဋိဇာနာထ။ ယဿ ခေါ ပနဿ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ တထာဂတေ သဒ္ဓါ နိဝိဋ္ဌာ မူလဇာတာ ပတိဋ္ဌိတာ ဒဋ္ဌာ အသံဟာရိယာ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ၊ တဿေတံ ကလ္လံ ဝစနာယ - ‘ဘဂဝတောမိ ပုတ္တော ဩရသော မုခတော ဇာတော ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော ဓမ္မဒယာဒေ’တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာဂတဿ ဟေတံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ အဓိဝစနံ ‘ဓမ္မကာယော’ ဣတိပိ၊ ‘ဗြဟ္မကာယော’ ဣတိပိ၊ ‘ဓမ္မဘူတော’ ဣတိပိ၊ ‘ဗြဟ္မဘူတော’ ဣတိပိ။

118. Vāsetiḥa, you who are of different castes, of different names, of different clans and of different families, have gone forth from the household life to the homeless life. In spite of that should someone ask you "Who are you?" you should reply, "We are Samanas, sons of the Buddha of the Sakyan clan".

Indeed Vāsettha, a certain person has faith in the Tathāgata which is steadfast, well-rooted, established, firmly settled, and which cannot be shaken by any Samaṇas or Brahmanas, deva, Mārā, brahmā, or by anybody in the world. It is proper for that person to say thus: "I am a son of the Bhagavā, developed in his breast, born from his mouth, arisen from the Dhamma, created by the Dhamma and heir to the Dhamma". And why is it so? It is because the Dhamma Kaya, also Brahmā Kaya, also Dhaunma Bhuta and also Brahmā Bhuta are the names of the Tathāgata.

၁၁၈။ ဝါသေဋ္ဌ အသီးသီးသောဇာတ် အသီးသီးသောအမည် အသီးသီးသောအနွယ် အသီးသီးသော အမျိုးရှိကုန်သော သင်တို့သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်သော် လည်း သင်တို့သည်

"အဘယ်သူတို့နည်း"ဟု မေးကြကုန်သော် ငါတို့သည် "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား သားတော် ရဟန်းတို့တည်း" ဟူ၍ ဝန်ခံကြကုန်လော့။

ဝါသေဋ္ဌ စင်စစ် အကြင်သူ၏ ယုံကြည်ခြင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် တည်၏။ မဂ်အမြင် ပေါ်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်၏။ ထိုမဂ်အမြင်ဖြင့် တည်၏။ မြဲမြံ၏။ ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည်လည်း ကောင်း၊ နတ် သည်လည်းကောင်း၊ မာရ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ လောက၌ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည်လည်းကောင်း လှုပ်ရှားခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ ထိုသူသည် ထိုအခါ (ငါသည် ရင်၌ တည်၍ ခံတွင်းမှ ထွက် သော တရား၏ အစွမ်းဖြင့် တည်သောကြောင့်) "မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်မှဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ခံတွင်းမှ ဖွားသော တရားကြောင့်ဖြစ်သော တရားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော တရား အမွေခံဖြစ်သော သားတည်း"ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုခြင်းငှါ သင့်သနည်း၊ ဝါသေဋ္ဌ "ဓမ္မကာယ ဗြဟ္မကာယ ဓမ္မဘူတ ဗြဟ္မဘူ တ"ဟူသော ဤအမည်သည် ငါ၏ အမည်ဖြစ်သောကြောင့် တည်း။

119. “Hoti kho so, vāsetṭha, samayo yaṃ kadāci karahaci dīghassa addhuno accayena ayaṃ loko saṃvaṭṭati. Saṃvaṭṭamāne loka yebhuyyena sattā ābhassarasaṃvattanikā honti. Te tattha honti manomayā pītibhakkhā sayampabhā antalikkhacarā subhaṭṭhāyino ciraṃ dīghamaddhānaṃ tiṭṭhanti.

“Hoti kho so, vāsetṭha, samayo yaṃ kadāci karahaci dīghassa addhuno accayena ayaṃ loko vivaṭṭati. Vivaṭṭamāne loka yebhuyyena sattā ābhassarakāyā cavitvā itthattaṃ āgacchanti. Tedha honti manomayā pītibhakkhā sayampabhā antalikkhacarā subhaṭṭhāyino ciraṃ dīghamaddhānaṃ tiṭṭhanti.

၁၁၉. “ဟောတိ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သမယော ယံ ကဒာစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဇ္ဈနော အစ္စယေန အယံ လောကော သံဝဋ္ဋတိ။ သံဝဋ္ဋမာနေ လောကေ ယေဘုယျေန သတ္တာ အဘဿရသံဝတ္တနိကာ ဟောန္တိ။ တေ တတ္ထ ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခါ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

“ဟောတိ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သမယော ယံ ကဒာစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဇ္ဈနော အစ္စယေန အယံ လောကော ဝိဝဋ္ဋတိ။ ဝိဝဋ္ဋမာနေ လောကေ ယေဘုယျေန သတ္တာ အဘဿရကာယာ စဝိတွာ ဣတ္ထတ္တံ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေမ ဟောန္တိ မနောမယာ ပီတိဘက္ခါ သယံပဘာ အန္တလိက္ခစရာ သုဘဋ္ဌာယိနော စိရံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌန္တိ။

119. Indeed, Vāsettha, there is such a time as when this world system gets dissolved, as it does at times, after a lapse of many aeons. When the world system becomes thus dissolved, beings are reborn mostly in the Ābhassara plane of existence (of radiant Brahmās). When they are born there because of jhāna

mind, they are nurtured by rapture, resplendent with light from their own bodies, sojourning in the heavens and indeed Vāsetṭha, there is such a time when this world system rises again, as it does at times, after a lapse of many aeons. When this world system rises again, beings of the Ābhassara realm (radiant Brahmās) generally pass away from there to be reborn in the human world, because of jhāna mind. They are nurtured by rapture, resplendent with light from their own bodies, sojourning in the

heavens and living in splendour. And they remain there for aeons.

၁၁၉။ ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သောကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ဤလောကသည် ပျက်၏။ ထိုအခါ သည် ရှိသည်သာတည်း။ လောကပျက်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထို (ဘုံ)၌ (ဈာန်)စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိ ကုန်၏။ မိမိတို့ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ တင့်တယ်သောနေရာရှိကုန်၏။ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သောကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ဤလောကသည် တည်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။ လောကဖြစ်လတ်သော် သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် အာဘဿရဘုံမှ စုတေ၍ ဤ (လူ့ဘုံ)သို့ ရောက်လာကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဤလူ့ဘုံ၌ (ဥပစာရဈာန်) စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ'လျှင် အစာရှိကုန်၏။ မိမိတို့ကိုယ်ရောင်ဖြင့် လင်းလျက်ရှိကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားကုန်၏။ တင့်တယ်သောနေရာရှိကုန်၏။ ကြာရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

Rasapathavipātubhāvo ရသပထဝီပါတုဘာဝေါ
Appearance of Earth Essence မြေဆီ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

120. “Ekodakībhūtaṃ kho pana, vāsetṭha, tena samayena hoti andhakāro andhakāratimisā . Na candimasūriyā paññāyanti, na nakkhattāni tārakarūpāni paññāyanti, na rattindivā paññāyanti, na māsaddhamāsā paññāyanti, na utusamvaccharā paññāyanti , na itthipumā paññāyanti, sattā sattātveva saṅkhyam gacchanti. Atha kho tesam, vāsetṭha, sattānaṃ kadāci karahaci dīghassa addhuno accayena rasapathavī udakasmim samatani [samatāni (bahūsu)]; seyyathāpi nāma payaso tattassa [payatattassa (syā.)] nibbāyamānassa upari santānakam hoti, evameva pāturahosi. Sā ahosi vaṇṇasampannā gandhasampannā rasasampannā, seyyathāpi nāma sampannam vā sappi sampannam vā navanītaṃ evamvaṇṇā ahosi. Seyyathāpi nāma khuddamadhum [khuddam madhum (ka. sī.)] anelakam [anelakam (sī. pī.)], evamassādā ahosi. Atha kho, vāsetṭha, aññataro satto lolajātiko – ‘ambho, kimevidaṃ bhavissatīti

rasapathaviṃ aṅguliyaṃ sāyi. Tassa rasapathaviṃ aṅguliyaṃ sāyato acchādesi, taṇhā cassa okkami. Aññepi kho, vāsetṭha, sattā tassa sattassa diṭṭhānugatiṃ āpajjamānā rasapathaviṃ aṅguliyaṃ sāyimsu. Tesam rasapathaviṃ aṅguliyaṃ sāyataṃ acchādesi, taṇhā ca tesam okkami. ၁၂၀. “ဧကောဒကီဘူတံ ခေါ ပန၊ ဝါသေဠ၊ တေန သမယေန ဟောတိ အန္တကာရော အန္တကာရတိမိသာ ။ န စန္ဒိ မသူရိယာ ပညာယန္တိ၊ န နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပညာယန္တိ၊ န ရတ္တိန္ဒြိယ ပညာယန္တိ၊ န မာသဗုမာသာ ပညာယန္တိ၊ န ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယန္တိ ၊ န ဣတ္ထိပုမာ ပညာယန္တိ၊ သတ္တာ သတ္တာတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။ အထ ခေါ တေသံ၊ ဝါသေဠ၊ သတ္တာနံ ကဒာစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန ရသပထဝီ ဥဒကသ္မိံ သမတနိ [သမတနိ (ဗဟူ သု)]; သေယျထာပိ နာမ ပယသော တတ္တဿ [ပယတတ္တဿ (သျှာ.)] နိဗ္ဗာယမာနဿ ဥပရိ သန္တာနကံ ဟောတိ၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္နံ ဝါသပ္ပိ သမ္ပန္နံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏာ အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမရုံ [ခုဒ္ဒ မရုံ (က. သီ.)] အနေဠကံ [အနေလကံ (သီ. ပီ.)]၊ ဧဝမဿာဒာ အဟောသိ။ အထ ခေါ၊ ဝါသေဠ၊ အညတရော သတ္တော လောလဇာတိကော - ‘အမွှော၊ ကိမေဝိဒံ ဘဝိဿတိ’တိ ရသပထဝီ အင်္ဂုလိယာ သာယိ။ တဿ ရသပထဝီ အင်္ဂုလိယာ သာယတော အစ္စာဒေသိ၊ တဏှာ စဿ ဩက္ကမိ။ အညေပိ ခေါ၊ ဝါသေဠ၊ သတ္တာ တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇမာနာ ရသပထဝီ အင်္ဂုလိယာ သာယိသု။ တေသံ ရသပထဝီ အင်္ဂုလိယာ သာယတံ အစ္စာဒေသိ၊ တဏှာ စ တေသံ ဩက္ကမိ။

120. At that time Vāsettiha, the whole universe was one big mass of water, completely dark, enveloped in darkness. There was no moon, no sun, no stars nor constellation had appeared.

No night nor day was manifest; neither was there month nor half month, nor year nor season. There was no female nor male. Beings were just known as beings.

Then, Vāsettiha, after a lapse of a very long time, there appeared for those beings the earth essence, rasapathavi, widely spread out on the surface of water. Even as boiled milk on cooling forms a taut, filmy layer of cream on top, so was the earth essence formed on the surface of the mass of water. That earth essence had (pleasant) colour and smell and was endowed with taste. Just as butter and ghee have colour, so also the earth essence had colour and just as the pure honey was tasty, so also the earth essence had sweet taste.

Then, Vāsettiha, a being of wanton greed saying, "Friend, I wonder how this will taste", sampled the taste of the earth essence after taking it with his fingers. On tasting thus the earth essence, he became suffused with its flavour and craving for it arose in him. Vāsettiha, seeing him, other beings followed his example and sampled the taste of the earth essence, with their fingers. On tasting thus the earth essence, they became suffused with its flavour and craving for it arose in them.

၁၂၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ (စကြဝဠာကုဋေတစ်သိန်းလုံးသည်) တစ်ခုတည်းသော ရေပြင်ကြီးသာ ဖြစ်၏။ မှောင် အတိဖြစ်၏။ တစ်ခဲနက် မှောင်အတိဖြစ်၏။ လနေတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ နက္ခတ်တာရာသဏ္ဌာန်တို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ ညဉ့်နေတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ လ၊ လခွဲတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ ဥတု၊ နှစ်တို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားတို့သည် ထင်ရှားမရှိကုန်၊ သတ္တဝါတို့သည် 'သတ္တဝါ' ဟူ၍သာ ခေါ်ဝေါ်ခြင်း သို့ ရောက်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှည်သော ကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံတစ်ခါ၌ ထိုသတ္တဝါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီ သည် ရေ၌ ထက်ဝန်းကျင်အနှံ့ တည်၏။ ဥပမာ ပူသော နို့သည် အေးသည်ရှိသော် အထက်၌ အမြွှေးဖြစ် သကဲ့သို့၊ ဤအတူ မြေဆီသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထို (မြေဆီ)သည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထောပတ်ဆီဦးသည် (အဆင်းနှင့်) ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (ပျား ချေးစသည့်) အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည်သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ လျှပ်ပေါ်သော သဘောရှိသော သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် "အချင်းတို့ ဤအရာ သည် အဘယ်သို့ အရသာ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း"ဟု မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်၏။ မြေဆီ ကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်သော ထိုသတ္တဝါအား (အရသာသည် ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့ကို) ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။ ထိုသတ္တဝါအား တပ်ခြင်း တဏှာသည်လည်း ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့ သည်လည်း ထိုသတ္တဝါကို အတုလိုက်၍ မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်ကုန်၏။ မြေဆီကို လက်ချောင်းဖြင့် (ယူ၍) လျက်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား (အရသာသည် ခုနစ်ထောင်သော အကြောတို့ ကို) ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။ ထို သတ္တဝါတို့အား တပ်ခြင်း တဏှာသည်လည်း ဖြစ်၏။

Candimasūriyādipātubhāvo စန္ဒီမသုရိယာဒိပါတုဘာဝေါ
Appearance of the Moon and the Sun လ နေ စသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

121. “Atha kho te, vāsetṭha, sattā rasapathaviṃ hatthehi āluppakāraṃ upakkamiṃsu paribhuñjitum. Yato kho te [yato kho (sī. syā. pī.)], vāsetṭha, sattā rasapathaviṃ hatthehi āluppakāraṃ upakkamiṃsu paribhuñjitum. Atha tesam sattānaṃ sayampabhā antaradhāyi. Sayampabhāya antarahitāya candimasūriyā pāturaheṣum. Candimasūriyesu pātubhūtesu nakkhattāni tāraḥupāni pāturaheṣum. Nakkhattesu tāraḥupesu pātubhūtesu rattindivā paññāyimaṃsu. Rattindivesu paññāyamānesu māsaḍḍhamāsā paññāyimaṃsu. Māsaḍḍhamāsesu paññāyamānesu utusamvaccharā paññāyimaṃsu. Ettāvatā kho, vāsetṭha, ayaṃ loko puna vivaṭṭo hoti.

၁၂၁. “အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ရသပထဝီ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ ယတော ခေါ် တေ [ယတော ခေါ် (သီ. သျှာ. ပီ.)]၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ရသပထဝီ ဟတ္ထေဟိ အာလုပ္ပကာရကံ ဥပက္ကမိသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အထ တေသံ သတ္တာနံ သယံပဘာ အန္တရဓာယိ။ သယံပဘာယ အန္တရဟိတာယ စန္ဒိမသူရိယာ ပါတုရ ဟေသုံ။ စန္ဒိမသူရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပါတုရဟေသုံ။ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပါတုဘူတေသု ရတ္တိန္ဒြိဝါ ပညာယိသု။ ရတ္တိန္ဒြိဝေသု ပညာယမာနေသု မာသဗုမာသာ ပညာယိသု။ မာသဗုမာသေ သု ပညာယမာနေသု ဥတုသံဝစ္ဆရာ ပညာယိသု။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ် ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ အယံ လောကော ပုန ဝိဝဋ္ဌော ဟောတိ။

121. Then Vāseḷiha, those beings attempted to feast on the savoury earth essence after making it into lumps, with their hands. Vāsettha, when these beings attempted to feast on the earth essence after making it into lumps with their hands, their radiance disappeared. As their radiance from their bodies disappeared, the moon and the sun appeared. As the moon and the sun appeared, the stars and the constellations appeared. As the stars and the constellations appeared, night and day became manifest. As night and day became manifest, month and half-month became manifest. As month and half-month became manifest, seasons and years became manifest. In this way Vāsettha, this world system arose again.

၁၂၁။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အားထုတ် ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အား ထုတ်ကြ သောအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်သည် ကွယ်၏။ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင် ကွယ်သည် ရှိသော် လနေ တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် နက္ခတ် တာရာတို့ ထင်ရှားဖြစ် ကုန်၏။ နက္ခတ် တာရာ သဏ္ဌာန်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ညဉ့်နေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ညဉ့်နေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် လ, လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဥတု, နှစ်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤမျှသော အပိုင်းအခြားဖြင့် ဤလောကသည် တစ်ဖန် ဖြစ်၏။

122. “Atha kho te, vāseṭṭha, sattā rasapathaviṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā [tabbhakkhā (syā.)] tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu. Yathā yathā kho te, vāseṭṭha, sattā rasapathaviṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu, tathā tathā tesam sattānaṃ (rasapathaviṃ paribhuñjantānaṃ) [() sī. syā. pī. potthakesu natthi] kharattañceva kāyasmim okkami, vaṇṇavevaṇṇatā [vaṇṇavevajjatā (ṭikā)] ca paññāyittha. Ekidaṃ sattā vaṇṇavanto honti, ekidaṃ sattā dubbaṇṇā. Tattha ye te sattā vaṇṇavanto, te dubbaṇṇe satte atimaññanti – ‘mayameteḥi vaṇṇavantatarā, amhehete dubbaṇṇatarā’ti. Tesam vaṇṇātimānapaccayā mānātimānajātikānaṃ rasapathavī antaradhāyi. Rasāya pathaviyā antarahitāya sannipatiṃsu. Sannipatitvā anutthuniṃsu – ‘aho rasaṃ, aho rasa’nti!

Tadetarahipi manussā kañcīdeva surasaṃ [sādhurasam (sī. syā. pī.)] labhitvā evamāhaṃsu – ‘aho rasam, aho rasa’nti! Tadeva porāṇam aggaññaṃ akkharāṃ anusaṃti, na tvevassa atthaṃ ājānanti.

၁၂၂. “အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ရသပထဝီ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တံဘက္ခါ [တဗ္ဘက္ခါ (သျှာ.)] တဒဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌဿ။ ယထာ ယထာ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ရသပထဝီ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တံဘက္ခါ တဒဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌဿ၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ (ရသပထဝီ ပရိဘုဉ္ဇန္တာနံ) [() သီ. သျှာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ] ခရတ္တဉ္စေ ကာယသိဉ္စိ ဩက္ခမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ [ဝဏ္ဏဝေဝဇ္ဇတာ (ဋီကာ)] စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမ ညန္တိ – ‘မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇတရာ၊ အမေဟေတေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရာ’တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိ မာနဇာတိကာနံ ရသပထဝီ အန္တရဓာယိ။ ရသာယ ပထဝီယာ အန္တရဟိတာယ သန္နိပတိဿ။ သန္နိပတိတွာ အနုတ္တရိသု – ‘အဟော ရသံ၊ အဟော ရသ’န္တိ၊ တဒေတရဟိပိ မနုဿာ ကပ္ပိဒေဝ သုရသံ [သာဓုရသံ (သီ. သျှာ. ပီ.)] လဘိတွာ ဧဝမာဟံသု – ‘အဟော ရသံ၊ အဟော ရသ’န္တိ၊ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂဉ္စိ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ န တေဝဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

122. Vāsetiha, these beings existed for a very, very long lime, feeding on the earth essence, having it as their food, and being nourished by it. Vāsetiha, to such an extent they fed on the earth essence, had it as their food, and were nourished by it, that their bodies became coarse, and change in their appearance became manifest.

Some beings became beautiful, others became ugly. Amongst them, the beautiful beings thought highly of themselves, regarding the ugly ones thus: 'We are more beautiful than those beings, they are uglier than us'. Because these beings became naughty through pride in their appearance, the earth essence disappeared from them. who were of over-conceited nature. When the earth essence disappeared, these beings gathered together and lamented. 'Oh how delicious! Oh, how delicious'.

Nowadays people use the same expression, 'Aho rasam! Aho rasam!' when they happen to get something tasty. Although they use these words they do not know their original meaning.

၁၂၂။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန် လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထို သတ္တဝါတို့သည် အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန် လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် မြေဆီကို စားကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ကြမ်းတမ်းခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း ထင်၏။

အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏၊ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသတ္တဝါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အဆင်းလှကုန်၏၊ ဤသတ္တဝါတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရပ်ဆိုးကုန်၏"ဟု အလွန်မာန်မူ ကုန်၏၊ အဆင်းလှခြင်းကို စွဲ၍ အလွန်မာန်မူသော အကြောင်းကြောင့် အလွန်မာန်မူတတ်သော သဘောရှိ ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား မြေဆီသည် ကွယ်လေ၏၊ မြေဆီကွယ်သည်ရှိသော် စည်းဝေးကုန်၏၊ စည်း ဝေးကုန်ပြီး၍ "အဟောရသံ အဟောရသံ မြေဆီကွယ်ခဲ့ပြီတကား၊ မြေဆီကွယ်ခဲ့ပြီတကား"ဟု ညည်းတွား ကြကုန်၏၊ ထိုစကားကို (စွဲ၍) ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသောအရသာကောင်းကို ရလတ်သောအခါ "အဟောရသံ အဟောရသံ"ဟု ဆိုကြကုန်၏၊ ထို (အဟောရသံ အဟောရသံဟူသော) ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော စကားကိုသာ အတုလိုက်၍ ဆိုကြကုန်သော်လည်း ထိုစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

Bhūmipappaṭakapātubhāvo ဘူမိပပ္ပဋကပါတုဘာဝေါ
Appearance of Soil Crust မြေလွှာ ဖြစ်ပေါ် လာခြင်း

123. “Atha kho tesam, vāseṭṭha, sattānaṃ rasāya pathaviyā antarāhitāya bhūmipappaṭako pāturahosi. Seyyathāpi nāma ahicchattako, evameva pāturahosi. So ahosi vaṇṇasampanno gandhasampanno rasasampanno, seyyathāpi nāma sampannaṃ vā sappi sampannaṃ vā navaṇṇaṃ evaṃvaṇṇo ahosi. Seyyathāpi nāma khuddamadhuṃ aneḷakaṃ, evamassādo ahosi.

“Atha kho te, vāseṭṭha, sattā bhūmipappaṭakaṃ upakkamimṃsu paribhuñjitum. Te taṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu. Yathā yathā kho te, vāseṭṭha, sattā bhūmipappaṭakaṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu, tathā tathā tesam sattānaṃ bhiyyoso mattāya kharattañceva kāyasmim okkami, vaṇṇavevaṇṇatā ca paññāyittha. Ekidaṃ sattā vaṇṇavanto honti, ekidaṃ sattā dubbaṇṇā. Tattha ye te sattā vaṇṇavanto, te dubbaṇṇe satte atimaññanti – ‘mayamete hi vaṇṇavantatarā, amhehete dubbaṇṇatarā’ti. Tesam vaṇṇātimānapaccayā mānātimānajātikānaṃ bhūmipappaṭako antaradhāyi.

၁၂၃. “အထ ခေါ် တေသံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံ ရသာယ ပထဝီယာ အန္တရဟိတာယ ဘူမိပပ္ပဋကော ပါတုရဟော သိ။ သေယျထာပိ နာမ အဟိစ္ဆတ္တကော၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သော အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နော ဂန္ဓသမ္ပန္နော ရသသမ္ပန္နော၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္နံ ဝါ သပ္ပိ သမ္ပန္နံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏော အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမဓုံ အနေဋ္ဌကံ၊ ဧဝမဿာဒော အဟောသိ။

“အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ဘူမိပပ္ပဋကံ ဥပက္ကမိသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ တံဘက္ခိ တဒါဟာ ရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု။ ယထာ ယထာ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ဘူမိပပ္ပဋကံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ တံဘက္ခိ တဒါ ဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု။ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ခရတ္တဉ္ဇေဝ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမညန္တိ - ‘မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတရာ၊ အမေဟေတေ ဒုဗ္ဗ ဏ္ဏတရာ’တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိမာနဇာတိကာနံ ဘူမိပပ္ပဋကော အန္တရဓာယိ။

123. When the earth essence disappeared, Vāsettiha, there appeared for these beings soil crusts. Just as mushrooms appear, so also soil crust appeared. That soil crust had (pleasant) colour, smell, and was endowed with taste. Just as butter and ghee have colour, so also the soil crust had colour, and just as pure honey is tasty, so also the soil crust was tasty. Then Vāsettha, those beings attempted to feed on the soil crust. Vāsettiha, those beings existed for a very long time, feeding on the soil crust, having it as their food, and being nourished by it. Vāsettha, to such an extent they fed on the soil crust. had it as their food, and were nourished by it. To that extent, their bodies became coarser than before and change in their appearance became manifest. Some beings became beautiful others became ugly. Amongst them, the beautiful beings thought highly of themselves, and regarded the ugly ones thus: We are more beautiful than those beings; they are uglier than us. Because those beings became haughty through pride in their appearance, the soil crust disappeared from them, who were over-conceited in nature.

၁၂၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီကွယ်သည်ရှိသော် မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ မှို့သည် ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထို (မြေလွှာ)သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထောပတ် ဆီဦးသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည်သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြေလွှာကို စားရန် အားထုတ်ကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ) တို့သည် ထို (မြေလွှာ)ကို စား ကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုမြေလွှာကို စားကုန်လျက် ထို မြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည် ကုန်၏။ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ရှေးကထက် ပိုမို၍ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကျ ရောက်၏။ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း ထင်ရှား၏။ အချို့သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏။ အချို့

သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါ တို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသူတို့ထက် ပိုလွန်၍ အဆင်းလှကုန်၏၊ ဤသူတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရုပ်ဆိုးကုန်၏"ဟု အလွန်မာန်မူကြကုန်၏။ အဆင်းလှခြင်းကို (စွဲ၍) အလွန်မာန်မူသော အကြောင်းကြောင့် အလွန်မာန်မူခြင်းသဘော ရှိကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့အား မြေလွှာသည် ကွယ်လေ၏။

Padālatāpātubhāvo ပအလတာပါတုဘာဝေါ
Appearance of Sweet Creepers နွယ်ချို ဖြစ်ပေါ် လာခြင်း

124. “Bhūmipappaṭake antarahite padālatā [saddālatā (sī.)] pāturahosi, seyyathāpi nāma kalambukā [kalambakā (syā.)], evameva pāturahosi. Sā ahosi vaṇṇasampanṇā gandhasampanṇā rasasampanṇā, seyyathāpi nāma sampannaṃ vā sappi sampannaṃ vā navaṇṇaṃ evaṇṇavaṇṇā ahosi. Seyyathāpi nāma khuddamadhuṃ aneḷakaṃ, evamassādā ahosi.

“Atha kho te, vāseṭṭha, sattā padālatāṃ upakkamiṃsu paribhuñjitum. Te taṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu. Yathā yathā kho te, vāseṭṭha, sattā padālatāṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhaṃsu, tathā tathā tesāṃ sattānaṃ bhiyyosomattāya kharattañceva kāyasmīṃ okkami, vaṇṇavevaṇṇatā ca paññāyittha. Ekidaṃ sattā vaṇṇavanto honti, ekidaṃ sattā dubbaṇṇā. Tattha ye te sattā vaṇṇavanto, te dubbaṇṇe satte atimaññanti – ‘mayameteḥi vaṇṇavantatarā, amhehete dubbaṇṇatarā’ti. Tesāṃ vaṇṇātimānapaccayā mānātimānajātikānaṃ padālatā antaradhāyi.

“Padālatāya antarahitāya sannipatiṃsu. Sannipatitvā anutthuniṃsu – ‘ahu vata no, ahāyi vata no padālatā’ti! Tadetarahipi manussā kenaci [kenacideva (sī. syā. pī.)] dukkhadhammena phuṭṭhā evamāhaṃsu – ‘ahu vata no, ahāyi vata no’ti! Tadeva porāṇaṃ aggaññaṃ akkharaṃ anasaranti, na tvevassa atthaṃ ājānanti.

၁၂၄. “ဘူမိပပ္ပဋကေ အန္တရဟိတေ ပအလတာ [သဒ္ဓါလတာ (သီ.)] ပါတုရဟောသိ၊ သေယျထာပိ နာမ ကလမ္မ ဗုကာ [ကလမ္မကာ (သျှာ.)]၊ ဧဝမေဝ ပါတုရဟောသိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ၊ သေယျထာပိ နာမ သမ္ပန္နံ ဝါ သပ္ပိ သမ္ပန္နံ ဝါ နဝနီတံ ဧဝံဝဏ္ဏာ အဟောသိ။ သေယျထာပိ နာမ ခုဒ္ဒမဓုံ အနေဠ ကံ၊ ဧဝဿာဒ အဟောသိ။

“အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဌ၊ သတ္တာ ပဒါလတံ ဥပက္ကမိသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တံ တံဘက္ခိ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု။ ယထာ ယထာ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဌ၊ သတ္တာ ပဒါလတံ ပရိဘုဉ္ဇန္တံ တံဘက္ခိ တဒါဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု။ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယျောသောမတ္တာယ ခရတ္တဉ္စေဝ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏဝေဝဏ္ဏတာ စ ပညာယိတ္ထ။ ဧကိဒံ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ဧကိဒံ သတ္တာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ။ တတ္ထ ယေ တေ သတ္တာ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သတ္တေ အတိမညန္တိ - ‘မယမေတေဟိ ဝဏ္ဏဝန္တတရာ၊ အမှေဟေတေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတ ရာ’တိ။ တေသံ ဝဏ္ဏာတိမာနပစ္စယာ မာနာတိမာနဇာတိကာနံ ပဒါလတာ အန္တရဓာယိ။

“ပဒါလတာယ အန္တရဟိတာယ သန္နိပတိသု။ သန္နိပတိတွာ အနတ္ထုနိသု - ‘အဟု ဝတ နော၊ အဟာယိ ဝတ နော ပဒါလတာ’တိ၊ တဒေတရဟိပိ မနဿာ ကေနစိ [ကေနစိဒေဝ (သီ. သျှာ. ပီ.)] ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌာ ဧဝမာဟံ သု - ‘အဟု ဝတ နော၊ အဟာယိ ဝတ နော’တိ၊ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂညံ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ န တေဝဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

124. When the soil crust disappeared, there appeared sweet creepers. Just as the sweet potato vine appears, so also the sweet creeper appeared. The sweet creeper had pleasant colour and smell and was endowed with taste. Just as butter and ghee have colour, so also the sweet creeper had colour, and just

as pure honey is tasty, so also the sweet creeper was tasty. Vūsetiha, those beings attempted to feed on the sweet creeper. Vāsettha, those beings existed for a very, very long time feeding on the sweet creeper having it as their food and being nourished by it. Vāsetḥha, to such an extent they fed on the sweet creeper, had it as their food and were nourished by it, to that extent their bodies became coarser than before, and the change in their appearance became manifest. Some beings became beautiful others became ugly. Amongst them, the beautiful beings thought highly of themselves regarding the ugly ones,

thus; 'We are more beautiful than those beings, they are uglier than us'. Because these beings became haughty through pride in their appearance, the sweet creeper disappeared from them, who were over-conceited in nature.

When the sweet creeper disappeared, those beings gathered together and lamented, 'Ahu vata no! Ahāyi vata no!' "We had the sweet creeper before, now the sweet creepers are gone.

Nowadays people use the same expression, "Ahu vata no! Ahāyi vata no!" when they meet with certain misfortune. Although they use these words they do not know the original meaning.

၈၂၄။ မြေလွှာကွယ်သည်ရှိသော် အလွန်ချိုသော နွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အလွန်ချိုသော ကန်စွန်းနွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထို (နွယ်)သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဥပမာ

ထောပတ်ဆီဦးသည် အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အပြစ်ကင်းသော ပျားငယ်ရည် သည် အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့၊ ဤအတူ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် အလွန်ချိုသော နွယ်ကို စားရန် အားထုတ်ကုန်၏။ ထို (သတ္တဝါ)တို့သည် ထို (အလွန်ချိုသောနွယ်) ကို စားကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန် လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်ကို စားကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုအလွန်ချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည် ကုန်၏။ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ရှေးကထက် ပိုမို၍ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည် လည်း ကျရောက်၏။ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည်လည်း ထင်ရှား၏။

အ ချိုသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းလှကုန်၏။ အချိုသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှကုန်၊ ထိုသတ္တဝါတို့ တွင် အဆင်းလှသော သတ္တဝါတို့သည် အဆင်းမလှသော သတ္တဝါတို့ကို "ငါတို့သည် ဤသူ တို့ထက် အဆင်းလှ ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် ငါတို့ထက် ပိုလွန်၍ အရပ်ဆိုးကုန်၏"ဟု အလွန်မာန်မူကုန်၏။ အဆင်းကို စွဲ၍ မာန်မူ သောအကြောင်းကြောင့် အလွန်မာန်မူခြင်းသဘောရှိကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့ အား အလွန်ချိုသော နွယ်သည် ကွယ်လေ၏။

အလွန်ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် စည်းဝေးကြကုန်၏။ စည်းဝေးကြကုန်ပြီး၍ "အဟု ဝတ နော၊ အဟာယိ ဝတ နော ငါတို့အား ချိုသော နွယ်သည် ဖြစ်ခဲ့၏တကား၊ ချိုသော နွယ်သည် ငါတို့အား ကွယ်ခဲ့ပြီတကား"ဟု ညည်းတွားကြကုန်၏။ ထိုစကားကို (စွဲ၍) ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် တစ်စုံတစ်ခု ဆင်းရဲနှင့် တွေ့ကြကုန် လတ်သော် "ငါတို့အား (ချမ်းသာမှုသည်) ဖြစ်ခဲ့၏တကား၊ ငါတို့အား (ချမ်းသာမှုသည်) ကွယ်ခဲ့ပြီတကား"ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထို 'အဟု ဝတ နော၊ အဟာယိ ဝတ နော' ဟူသော ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော စကားကိုသာ အတုလိုက်၍ ဆိုကြသော်လည်း ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

Akaṭṭhapākasālipātubhāvo အကဋ္ဌပါကသာလိပါတုဘာဝေါ

Appearance of Sāli Rice, which grows by itself အလိုအလျောက် သလေးဆန် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း

125. “Atha kho tesam, vāsetṭha, sattānaṃ padālatāya antarahitāya akaṭṭhapāko sāli pāturahosi akaṇo athuso suddho sugandho taṇḍulapphalo. Yaṃ taṃ sāyaṃ sāyamāsāya āharanti, pāto taṃ hoti pakkamaṃ paṭivirūḷhaṃ. Yaṃ taṃ pāto pātarāsāya āharanti, sāyaṃ taṃ hoti pakkamaṃ paṭivirūḷhaṃ; nāpadānaṃ paññāyati. Atha kho te, vāsetṭha, sattā

akattṭhapākamaṃ sāliṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ
attṭhaṃsu.

၁၂၅. “အထ ခေါ် တေသံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံ ပဒုလတာယ အန္တရဟိတာယ အကဋ္ဌပါကော သာလိ ပါတုရဟော
သိ အကဏော အထုသော သုဒ္ဓေါ သုဂန္ဓော တဏှုလုပ္ပလော။ ယံ တံ သာယံ သာယမာသာယ အာဟရန္တိ၊ ပါ
တော တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဠံ။ ယံ တံ ပါတော ပါတရာသာယ အာဟရန္တိ၊ သာယံ တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဠံ၊
နာပဒာနံ ပညာယတိ။ အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ အကဋ္ဌပါကံ သာလိ ပရိဘုဉ္ဇန္တာ တံဘက္ခိ တဒဟာရာ
စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု။

125. When the sweet creeper disappeared, there appeared for those beings the Sāli rice which
grew by itself, in unploughed fields, which had no bran, which had no husk, which was clean and
fragrant and which yields whole grains. When the grains were carried away in the evening for
dinner, they grew again jolly ripe in the morning. When they were taken away in the morning for
breakfast, they grew again fully ripe in the evening. The site from which the rice had been cut
was not evident. Vāsetiha, those beings existed for a long long time feeding on the Sāli rice
which grew by itself in unploughed fields, having it as their food and being nourished by it.

၁၂၅။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့အား အလွန်ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် ထင်းဖြင့် မချက် ရသော ဖွဲနမ
ပါသော ဖွဲမပါသော ဖြူစင်သော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ဆန်လုံးသာအသီးရှိသော သလေးပင်သည် ထင်ရှား
ဖြစ်၏။

အကြင် (သလေးဆန်) ကို ညအခါ ညစာအလို့ငှါ ဆောင်ယူကုန်၏။ ထို (သလေးဆန်) သည် နံနက် အခါ မှည့်
လျက် တစ်ဖန် ပေါက်၏။ အကြင် (သလေးဆန်) ကို နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ ကုန်၏။ ထိုသလေး
ဆန်သည် ညဉ့်အခါ မှည့်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏။ ယူရာအရပ်သည် မထင်၊ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ သတ္တဝါ
တို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေးဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန် လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထို
သလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည် ကုန်၏။

Itthipurisaliṅgapātubhāvo ဣတ္ထိပုရိသလိင်္ဂပါတုဘာဝေါ

Appearance of Female and Male Organs မိန်းမ ယောက်ျား လိင်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်း

126. “Yathā yathā kho te, vāsetṭha, sattā akattṭhapākamaṃ sāliṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā
tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ attṭhaṃsu, tathā tathā tesam sattānaṃ bhiyyosomattāya
kharattañceva kāyasmimṃ okkami, vaṇṇavevaṇṇatā ca paññāyittha, itthiyā ca itthiliṅgaṃ
pāturahosi purisassa ca purisaliṅgaṃ. Itthī ca purisaṃ ativelaṃ upanijjhāyati puriso ca itthim.

Tesaṃ ativelaṃ aṅṅamaṅṅaṃ upanijjhāyataṃ sārāgo udapādi, pariāho kāyasmimṃ okkami.
Te pariāhapaccayā methunaṃ dhammaṃ paṭisevimṃsu.

“Ye kho pana te, vāsetṭha, tena samayena sattā passantī methunaṃ dhammaṃ paṭisevante, aṅṅe paṃsumṃ khipanti, aṅṅe seṭṭhiṃ khipanti, aṅṅe gomayaṃ khipanti – ‘nassa asuci [vasali (syā.), vasalī (ka.)], nassa asucī’ti. ‘Kathaṅhi nāma satto sattassa evarūpaṃ karissatī’ti! Tadetarhipi manussā ekaccesu janapadesu vadhuyā nibbuyhamānāya [nivayhamānāya, niggayhamānāya (ka.)] aṅṅe paṃsumṃ khipanti, aṅṅe seṭṭhiṃ khipanti, aṅṅe gomayaṃ khipanti. Tadeva porāṇaṃ aggaṅṅaṃ akkharaṃ anusaranti, na tvevassa atthaṃ ājānanti.

၁၂၆. “ယထာ ယထာ ခေါ်တော့၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ အကဋ္ဌပါကံ သာလီ ပရိဘူန္နာ တံဘက္ခိ တဒဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌံသု၊ တထာ တထာ တေသံ သတ္တာနံ ဘိယျောသောမတ္တာယ ခရတ္တဇ္ဇေဝ ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ၊ ဝဏ္ဏ ဝေဝဏ္ဏတာ စ ပညာယိတ္ထ၊ ဣတ္ထိယာ စ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုရဟောသိ ပုရိဿာ စ ပုရိသလိင်္ဂံ။ ဣတ္ထိ စ ပုရိသံ အတိဝေလံ ဥပနိဇ္ဈာယတိ ပုရိသော စ ဣတ္ထိ။ တေသံ အတိဝေလံ အညမညံ ဥပနိဇ္ဈာယတံ သာရာဂေါ ဥဒပါဒိ၊ ပရိဋ္ဌာဟော ကာယသ္မိံ ဩက္ကမိ။ တေ ပရိဋ္ဌာဟပစ္စယာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိသု။

“ယေ ခေါ်ပန တော့၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေန သမယေန သတ္တာ ပဿန္တိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တေ၊ အညေ ပံသုံ ခိပန္တိ၊ အညေ သေဋ္ဌိ ခိပန္တိ၊ အညေ ဂေါမယံ ခိပန္တိ – ‘နဿ အသုစိ [ဝသလိ (သျှာ.)၊ ဝသလီ (က.)]၊ နဿ အသုစိ’တိ။ ‘ကထဉ္စ နာမ သတ္တာ သတ္တဿ ဧဝရူပံ ကရိဿတိ’တိ! တဒေတရဟိပိ မနဿာ ဧကစ္စေသု ဇနပဒေသု ဝဓု ယာ နိဗ္ဗုယုမာနာယ [နိဝယုမာနာယ၊ နိဂ္ဂယုမာနာယ (က.)] အညေ ပံသုံ ခိပန္တိ၊ အညေ သေဋ္ဌိ ခိပန္တိ၊ အညေ ဂေါမယံ ခိပန္တိ။ တဒေဝ ပေါရာဏံ အဂ္ဂညံ အက္ခရံ အနုသရန္တိ၊ န တေဝဿ အတ္ထံ အာဇာနန္တိ။

126. Vāsettha. those beings existed for a very long, long lime, feeding on Sāli rice which ripened in unploughed fields, having it as their food and being nourished by it. To that extent their bodies became coarser than before and the changes in their appearance became manifest. Then female sexual organs appeared in female bodies and male organs in male bodies. With these distinctive sexual features manifesting themselves, women stared at men and men stared at women. Thus gazing closely and intensely at one another, fierce passion was aroused and consequently feverish burning was developed in their bodies, because of this passion. On account of this burning passion, men and women began to indulge in sexual intercourse.

Vāsettha, on seeing them indulging in sexual intercourse, other beings threw dust at them saying: "Perish, lowly fellow; perish, lowly fellow. How could a being treat another being in

such a manner?" Others threw ash at them and still others threw cow-dung at them. At the present time, in some districts, some people threw dust, some threw ash and others threw cowdung, when a bride is being led away. In doing so, they did not know the original meaning of this custom.

၁၂၆။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေးဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန် လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ကုန်၏။ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ရှေးကထက် ပိုမို၍ ထို သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကျရောက်၏။ အဆင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသည် လည်း ထင်ရှား၏။ မိန်းမအား လည်း မိန်းမလိင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ယောက်ျားအားလည်း ယောက်ျား လိင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ မိန်းမသည် လည်း ယောက်ျားကို တစိန်းစိန်း ကြည့်၏။ ယောက်ျားသည်လည်း မိန်းမကို တစိန်းစိန်း ကြည့်၏။ အချင်းချင်း တစိန်းစိန်း ကြည့်ကုန်သော ထိုမိန်းမ၊ ယောက်ျားတို့အား ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' သည် ထင်ရှားဖြစ် လေ၏။ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းသည် ကိုယ်၌ ကျရောက်၏။ ထို (မိန်းမ၊ ယောက်ျား) တို့သည် ရာဂ ကြောင့် ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းကြောင့် မေထုန်အကျင့် ကို မှီဝဲကုန်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ မေထုန်အကျင့်မှီဝဲသော သူတို့ကို မြင်ကြသောအခါ တစ်ပါးသော သူတို့သည် "ညစ်သောသူ ပျက်လေလော့၊ ညစ်သောသူ ပျက်လေလော့၊ သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် သတ္တဝါတစ်ယောက် အား ဤသို့သော အမှုကို အဘယ့်ကြောင့် ပြုရသနည်း"ဟု ဆို၍ မြေမှုန့်ဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ တစ်ပါးသော သူတို့သည် ပြာဖြင့် ပစ် ကုန်၏။ တစ်ပါးသော သူတို့သည် နွားချေးဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ ယခုအခါ၌လည်း လူတို့သည် အချို့သော ဇနပုဒ်တို့၌ သတို့သမီးကို ဆောင်ယူလတ်သော် မြေမှုန့်ဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ အချို့ လူတို့သည် ပြာဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ အချို့လူ တို့သည် နွားချေးဖြင့် ပစ်ကုန်၏။ ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော ထိုအကျင့်အမှုကို အတုလိုက်၍ ပြုလုပ်ကြ သော်လည်း ထိုအကျင့်အမှု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုကား မသိကြကုန်။

Methunadhammasamācāro မေထုနဓမ္မသမာစာရော

Indulgence in the Habitual Practice of Sexual Intercourse မေထုန် အကျင့်

127. “Adhammasammataṃ kho pana [adhammasammataṃ taṃ kho pana (syā.), adhammasammataṃ kho pana taṃ (?)], vāsetṭha, tena samayena hoti, tadetarahi dhammasammataṃ. Ye kho pana, vāsetṭha, tena samayena sattā methunaṃ dhammaṃ paṭisevanti, te māsaṃpi dvemāsaṃpi na labhanti gāmaṃ vā nigamaṃ vā pavasituṃ. Yato kho te, vāsetṭha, sattā tasmiṃ asaddhamme ativelaṃ pātabyataṃ āpajjimaṃsu. Atha agārāni upakkamaṃsu kātuṃ tasseva asaddhammassa paṭicchādanatthaṃ. Atha kho, vāsetṭha, aṅṅātarassa sattassa alasajātikassa etadahosi – ‘ambho, kimevāhaṃ vihaṅṅāmi sālīṃ

āharanto sāyaṃ sāyamāsāya pāto pātarāsāya! Yaṃnūnāhaṃ sālīṃ āhareyyaṃ sakīṃdeva
[sakīṃdeva (ka.)] sāyapātarāsāyā'ti !

“Atha kho so, vāseṭṭha, satto sālīṃ āhāsi sakīṃdeva sāyapātarāsāya. Atha kho, vāseṭṭha,
aññataro satto yena so satto tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā taṃ sattaṃ etadavoca – ‘ehi, bho
satta, sālāhāraṃ gamissāmā’ti. ‘Alaṃ, bho satta, āhato [āhaṭo (syā.)] me sālī sakīṃdeva
sāyapātarāsāyā’ti. Atha kho so, vāseṭṭha, satto tassa sattassa diṭṭhānugatiṃ āpajjamāno
sālīṃ āhāsi sakīṃdeva dvīhāya. ‘Evampi kira, bho, sādhu’ti.

“Atha kho, vāseṭṭha, aññataro satto yena so satto tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā taṃ sattaṃ
etadavoca – ‘ehi, bho satta, sālāhāraṃ gamissāmā’ti. ‘Alaṃ, bho satta, āhato me sālī
sakīṃdeva dvīhāyā’ti. Atha kho so, vāseṭṭha, satto tassa sattassa diṭṭhānugatiṃ āpajjamāno
sālīṃ āhāsi sakīṃdeva catūhāya, ‘evampi kira, bho, sādhu’ti.

“Atha kho, vāseṭṭha, aññataro satto yena so satto tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā taṃ sattaṃ
etadavoca – ‘ehi, bho satta, sālāhāraṃ gamissāmā’ti. ‘Alaṃ, bho satta, āhato me sālī sakideva
catūhāyā’ti. Atha kho so, vāseṭṭha, satto tassa sattassa diṭṭhānugatiṃ āpajjamāno sālīṃ āhāsi
sakideva aṭṭhāhāya, ‘evampi kira, bho, sādhu’ti.

“Yato kho te, vāseṭṭha, sattā sannidhikāraṃ sālīṃ upakkamiṃsu paribhuñjitum. Atha
kaṇopi taṇḍulaṃ pariyonandhi, thusopi taṇḍulaṃ pariyonandhi; lūnampi nappaṭivirūḷhaṃ ,
apadānaṃ paññāyittha, saṇḍasaṇḍā sālāyo aṭṭhaṃsu.

၁၂၇. “အဓမ္မသမ္မတံ ခေါ ပန [အဓမ္မသမ္မတံ တံ ခေါ ပန (သျှာ.)၊ အဓမ္မသမ္မတံ ခေါ ပန တံ (?)၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေန
သမယေန ဟောတိ၊ တဒေတရဟိ ဓမ္မသမ္မတံ။ ယေ ခေါ ပန၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေန သမယေန သတ္တာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပ
ဋိသေဝန္တိ၊ တေ မာသမ္ပိ ဒွေမာသမ္ပိ န လဘန္တိ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပဝိသိတုံ။ ယတော ခေါ တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ တ
သ္မိ အသဒ္ဓမ္မေ အတိဝေလံ ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇိသု။ အထ အဂါရာနိ ဥပက္ကမိသု ကာတုံ တဿေဝ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိ
စ္ဆာဒနတ္ထံ။ အထ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ အညတရဿ သတ္တဿ အလသဇာတိကဿ ဧတဒဟောသိ – ‘အမ္ဘော၊ ကိမေဝါ
ဟံ ဝိဟညာမိ သာလိ အာဟရန္တော သာယံ သာယမာသာယ ပါတော ပါတရာသာယ၊ ယံနူနာဟံ သာလိ အာဟ
ရေယျံ သကိံဒေဝ [သကိံဒေဝ (က.)] သာယပါတရာသာယာ’တိ !

“အထ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တော သာလိ အာဟာသိ သကိံဒေဝ သာယပါတရာသာယ။ အထ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊
အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ သတ္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘ဧဟိ၊

ဘော သတ္တ၊ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ'တိ။ 'အလံ၊ ဘော သတ္တ၊ အာဟတော [အာဟဋ္ဌော (သျှာ.)] မေ သာလိ သကိဒေဝ သာယပါတရာသာယာ'တိ။ အထ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တော တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇ မာနော သာလိ အာဟာသိ သကိဒေဝ ဒွိဟာယ။ 'ဧဝမ္ပိ ကိရ၊ ဘော၊ သာဓူ'တိ။

“အထ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ သတ္တံ ဧ တဒဝေါစ - ‘ဧဟိ၊ ဘော သတ္တ၊ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ'တိ။ ‘အလံ၊ ဘော သတ္တ၊ အာဟတော မေ သာလိ သ ကိဒေဝ ဒွိဟာယာ'တိ။ အထ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တော တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇမာနော သာလိ အာဟာသိ သကိဒေဝ စတူဟာယ၊ ‘ဧဝမ္ပိ ကိရ၊ ဘော၊ သာဓူ'တိ။

“အထ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ အညတရော သတ္တော ယေန သော သတ္တော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ သတ္တံ ဧ တဒဝေါစ - ‘ဧဟိ၊ ဘော သတ္တ၊ သာလာဟာရံ ဂမိဿာမာ'တိ။ ‘အလံ၊ ဘော သတ္တ၊ အာဟတော မေ သာလိ သ ကိဒေဝ စတူဟာယာ'တိ။ အထ ခေါ သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တော တဿ သတ္တဿ ဒိဋ္ဌာနဂတိ အာပဇ္ဇမာနော သာ လိ အာဟာသိ သကိဒေဝ အဋ္ဌာဟာယ၊ ‘ဧဝမ္ပိ ကိရ၊ ဘော၊ သာဓူ'တိ။

“ယတော ခေါ တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ သန္နိမိကာရကံ သာလိ ဥပက္ကမိသု ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ အထ ကဏောပိ တဏှာလံ ပရိယောနန္တိ၊ ထုသောပိ တဏှာလံ ပရိယောနန္တိ၊ လူနမ္ပိ နပ္ပဋိဝိရုဋ္ဌံ ၊ အပဒာနံ ပညာယိတ္ထ၊ သဏှသဏှာ သာလ ယော အဋ္ဌိသု။

127. Vāsettha, what was considered as dhamma in those primordial times is considered as dhamma nowadays. In those days beings who indulged in sexual acts were not allowed to enter the village or town for one whole month or two whole months. Vāsettha, when indulgence in the practice of sexual

intercourse became excessive, those beings tried to build houses to conceal their immoral acts.

Vāsetiha, at that time this thought occurred to a being who was of lazy disposition:

"Friends, why should I wear myself out by fetching Sāli rice in the morning, for the morning meal and then again in the evening for the evening meal. It would be good if I were to fetch Sāli rice only once for both

the evening and the morning meal. Vāsettha, then that being fetched Sāli rice only once for both the evening and the morning meal. Vāsetiha, at that time, another being approached him and said. 'Come, friend, let us go and fetch the Sāli rice. (And he replied) 'Friend, no, I have fetched Sāli rice in a single trip for both the evening and the morning meal.' Vāsettha, the second being taking the example of that being, fetched Sāli rice in one trip enough for two days. "Friend, it is said that this also is good'. (he said).

Then, Vāseṭṭha, another being approached the other being and said: 'Come, friend, let us go and fetch the Sāli rice'. (And he replied), Friend, no, I have fetched Sāli rice in a single trip enough for two days. Vāsettha, this being, taking the example of that being, fetched Sāli rice in one trip enough for four days. "Friends, it is said that this also is good. (he said).

Then, Vāsettha, another being approached the other being and said: 'Come, friend, let us go and fetch Sāli rice'. (And he replied): 'Friend, no, I have fetched Sāli rice in a single trip, enough for four days! Vāsettha, this being taking the example of that being, fetched Sāli rice in one trip enough for eight days.

Vāsettha, when these beings made efforts to hoard the Sāli rice to feed themselves, the whole grain of rice became encrusted with bran and sheathed in husk. The cut-off rice stalk did not grow again into a whole plant. The site from which the rice had been cut became evident. Sāli rice plants remained in clusters.

၁၂၇။ ဝါသေဋ္ဌ ထို (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ ထို (အိမ်ထောင်မှု) ကို အဓမ္မဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ ယခုအခါ ထို (အိမ်ထောင်မှု) ကို ဓမ္မဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထို (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ အကြင်သတ္တဝါတို့သည် မေထုန်အကျင့်ကို မှီဝဲကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် တစ်လလုံးလုံးလည်းကောင်း၊ နှစ်လလုံးလုံးလည်း ကောင်း ရွာနိဂုံးသို့ ဝင်ခွင့်မရကြကုန်။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင် (ကမ္ဘာတည်စ) အခါ၌ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထို မေထုန်အကျင့်၌ အပိုင်းအခြားမရှိ မှီဝဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုမေထုန်အကျင့်ကို ဖုံးကွယ်ရန် အလို့ငှါ အိမ်ဆောက်ရန် အားထုတ်ကြကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ပျင်းရိသော သဘောရှိသော သတ္တဝါ တစ်ယောက်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ "အချင်းတို့ ငါသည် သလေးဆန်ကို ညဉ့်အခါ ညဉ့်စာ၊ နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ယူလျက် အဘယ့်ကြောင့် ပင်ပန်းခံနေမည်နည်း၊ ငါသည် သလေး ဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ ညဉ့်စာ၊ နံနက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့်သာ ညဉ့်စာ၊ နံနက်စာ အလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသတ္တဝါ အား "အချင်း လာလော့၊ သလေးဆန်ယူရန် သွားကုန်အံ့"ဟု ဆို၏။ "အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ် တည်းဖြင့်သာ ညဉ့်စာ၊ နံနက်စာအလို့ငှါ ယူခဲ့ပြီ"ဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတူကို လိုက်၍ "အချင်းလူ ဤသို့ (နှစ်ရက်စာ ယူထားခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏"ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ် တည်းဖြင့်သာ နှစ်ရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ " အချင်းလူ လာလော့၊ သလေးဆန်ယူရန် သွားကုန်အံ့"ဟု ဆို၏။ အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ နှစ်ရက် စာ

ယူခဲ့ပြီဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတူကို လိုက်၍ အချင်းလူ ဤသို့ (လေးရက်စာ ယူထားခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ လေးရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ တစ်ပါးသော သတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ "အချင်းလူ လာလော့၊ သလေးဆန်ယူရန် သွားကုန်အံ့"ဟု ဆို၏။ အချင်းလူ တော်ပြီ၊ ငါသည် သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်း ဖြင့်သာ လေးရက်စာ ယူခဲ့ ပြီဟု ဆို၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါသည် ထိုသတ္တဝါအတူကို လိုက်၍ အချင်းလူ ဤသို့ (ရှစ်ရက်စာ ယူထား ခြင်းသည်) လည်း ကောင်း၏ဟု သလေးဆန်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် သာ ရှစ်ရက်စာအလို့ငှါ ဆောင်ယူ၏။

ဝါသေဋ္ဌ အကြင်အခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် သလေးဆန်ကို သိုမှီး၍ စားရန် အားထုတ်ကုန်၏။ ထိုအခါ ဖွဲနုသည် လည်း ဆန်ကို မြွေးယှက်၏။ ဖွဲသည်လည်း ဆန်ကို ဖုံးအုပ်၏။ ရိုးပြတ်သည်လည်း ပြန်၍ မစည်ပင်၊ ဖြတ်ရာ အရပ်သည် ထင်ရှား၏။ သလေးပင်တို့သည် အစုလိုက် အစုလိုက် တည်ကုန်၏။

Sālivibhāgo သာလိဝိဘာဂေါ
Division of Sāli Rice သလေးဆန် ခွဲဝေခြင်း

128. “Atha kho te, vāseṭṭha, sattā sannipatiṃsu, sannipatitvā anutthuniṃsu – ‘pāpakā vata, bho, dhammā sattesu pātubhūtā. Mayañhi pubbe manomayā ahumhā pītibhakkhā sayampabhā antalikkhacarā subhaṭṭhāyino, ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhamhā. Tesam no amhākaṃ kadāci karahaci dīghassa addhuno accayena rasapathavī udakasmim samatani. Sā ahosi vaṇṇasampannā gandhasampannā rasantampannā. Te mayaṃ rasapathaviṃ hatthehi āluppakārakaṃ upakkamimha paribhuñjitum, tesam no rasapathaviṃ hatthehi āluppakārakaṃ upakkamataṃ paribhuñjitum sayampabhā antaradhāyi. Sayampabhāya antarahitāya candimasūriyā pāturaheṣum, candimasūriyesu pātubhūtesu nakkhattāni tārakarūpāni pāturaheṣum, nakkhattesu tārakarūpesu pātubhūtesu rattindivā paññāyimsu, rattindivesu paññāyamānesu māsaḍḍhamāsā paññāyimsu. Māsaḍḍhamāsesu paññāyamānesu utusamvaccharā paññāyimsu. Te mayaṃ rasapathaviṃ paribhuñjantā tambhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhamhā. Tesam no pāpakānaṃyeva akusalānaṃ dhammānaṃ pātubhāvā rasapathavī antaradhāyi. Rasapathaviyā antarahitāya bhūmipappaṭako pāturahosi. So ahosi vaṇṇasampanno gandhasampanno rasantampanno. Te mayaṃ bhūmipappaṭakaṃ upakkamimha paribhuñjitum. Te mayaṃ tam paribhuñjantā tambhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhamhā. Tesam no pāpakānaṃyeva

akusalānaṃ dhammānaṃ pātubhāvā bhūmipappaṭako antaradhāyi. Bhūmipappaṭake antarahite padālatā pāturahosi. Sā ahosi vaṇṇasampannā gandhasampannā rasasampannā. Te mayaṃ padālatāṃ upakkamimha paribhuñjitum. Te mayaṃ taṃ paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhamhā. Tesāṃ no pāpakānaṃyeva akusalānaṃ dhammānaṃ pātubhāvā padālatā antaradhāyi. Padālatāya antarahitāya akatṭhapāko sālī pāturahosi akaṇo athuso suddho sugandho taṇḍulapphalo. Yaṃ taṃ sāyaṃ sāyamāsāya āharāma, pāto taṃ hoti pakkāṃ paṭivirūḷhaṃ. Yaṃ taṃ pāto pātarāsāya āharāma, sāyaṃ taṃ hoti pakkāṃ paṭivirūḷhaṃ. Nāpadānaṃ paññāyittha. Te mayaṃ akatṭhapākāṃ sālīm paribhuñjantā taṃbhakkhā tadāhārā ciraṃ dīghamaddhānaṃ aṭṭhamhā. Tesāṃ no pāpakānaṃyeva akusalānaṃ dhammānaṃ pātubhāvā kaṇopi taṇḍulaṃ pariyonandhi, thusopi taṇḍulaṃ pariyonandhi, lūnampi nappaṭivirūḷhaṃ, apadānaṃ paññāyittha, saṇḍasaṇḍā sālāyo tṭhitā. Yaṃnūna mayaṃ sālīm vibhajeyyāma, mariyādaṃ tṭhapeyyāma’ti! Atha kho te, vāsetṭha, sattā sālīm vibhajimsu, mariyādaṃ tṭhapesum.

၁၂၈. “အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ သန္နိပတိသု၊ သန္နိပတိတွာ အနတ္တုန္နိသု - ‘ပါပကာ ဝတ၊ ဘော၊ ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ။ မယဉှိ ပုဗ္ဗေ မနောမယာ အဟုမ္မာ ပီတိဘက္ခိ သယံပတာ အန္တရဟိန္ဒဝရာ သုဘဋ္ဌာယိနော၊ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌမ္မာ။ တေသံ နော အမှာကံ ကဒာစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဋ္ဌုနော အစွယေန ရသပထဝီ ဥဒကသ္မိ သမတနိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ။ တေ မယံ ရသပထဝီ ဟတ္ထေဟိ အာလုပု ပကာရကံ ဥပက္ကမိမ္မ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ တေသံ နော ရသပထဝီ ဟတ္ထေဟိ အာလုပုကာရကံ ဥပက္ကမတံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သယံပတာ အန္တရဓာယိ။ သယံပတာယ အန္တရဟိတာယ စန္ဒိမသုရိယာ ပါတုရဟေသုံ၊ စန္ဒိမသုရိယေသု ပါတုဘူတေသု နက္ခတ္တာနိ တာရကရူပါနိ ပါတုရဟေသုံ၊ နက္ခတ္တေသု တာရကရူပေသု ပါတုဘူတေသု ရတ္တိန္ဒြိယ ပညာယိသု၊ ရတ္တိန္ဒြိယေသု ပညာယမာနေသု မာသဗုမာသာ ပညာယိသု။ မာသဗုမာသေသု ပညာယမာနေသု ဥတုသံဝစု ဆရာ ပညာယိသု။ တေ မယံ ရသပထဝီ ပရိဘုဉ္ဇန္တော တံဘက္ခိ တဒာဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌမ္မာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ရသပထဝီ အန္တရဓာယိ။ ရသပထဝီယာ အန္တရဟိတာယ ဘူမိပပ္ပဋကော ပါတုရဟေသိ။ သော အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ။ တေ မယံ ဘူမိပပ္ပဋကံ ဥပက္ကမိမ္မ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ မယံ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော တံဘက္ခိ တဒာဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌမ္မာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ဘူမိပပ္ပဋကော အန္တရဓာယိ။ ဘူမိပပ္ပဋကော အန္တရဟိတေ ပဒါလတာ ပါတုရဟေသိ။ သာ အဟောသိ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဂန္ဓသမ္ပန္နာ ရသသမ္ပန္နာ။ တေ မယံ ပဒါလတံ ဥပက္ကမိမ္မ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။ တေ မယံ တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော တံဘက္ခိ တဒာဟာရာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌမ္မာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ပဒါလတာ အန္တရဓာယိ။ ပဒါလတာယ အန္တရဟိတာယ အကဋ္ဌပါကော သာလိ ပါတုရဟေသိ အကဏော အထုသော သုဒ္ဓေါ သုဂန္ဓော တဏှုလပ္ပလော။ ယံ တံ သာယံ သာယမာသာယ အာဟရာမ၊ ပါတော တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဋ္ဌံ။ ယံ တံ ပါတော ပါတရာသာယ အာဟရာမ၊ သာယံ တံ ဟောတိ ပက္ကံ ပဋိဝိရူဋ္ဌံ။ နာပဒါနံ ပညာယိတ္ထံ။ တေ မယံ အကဋ္ဌပါကံ သာလိ ပရိဘုဉ္ဇန္တော တံဘက္ခိ တဒာဟာရာ စိရံ

ဒီဃမဒ္ဒါနံ အဋ္ဌမှာ။ တေသံ နော ပါပကာနံယေဝ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝါ ကဏောပိ တဏှာလံ ပရိယောနန္တိ၊ ထုသောပိ တဏှာလံ ပရိယောနန္တိ၊ လူနမ္ပိ နပ္ပဋိဝိရူဠံ၊ အပဒာနံ ပညာယိတ္ထ၊ သဏှာသဏှာ သာလယောဋ္ဌိတာ။ ယံနူန မယံ သာလီ ဝိဘဇေယျာမ၊ မရိယာဒံ ဌပေယျာမာ’တိ၊ အထ ခေါ တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ သာလီ ဝိဘဇိသု၊ မရိယာဒံ ဌပေသုံ။

128. Then, Vāsc̐ttha, those beings gathered together and lamented: 'Oh Friends. evil dhammas have become evident in the beings. Formerly. we were born on jhāna mind; we were nurtured by rapture, resplendent with light from our own bodies, sojourning in othe heavens, living thus in splendour. And we remained for aeons. After a lapse of a very long, long time, there appeared for us the earth essence, widely spread out on the surface of the water. That earth essence had pleasant colour and smell and was endowed with taste. We attempted to feast on the earth essence atter making it into lumps with our hands. When we attempted to feast on the earth essence alter making it into lumps with our hands our radiance disappeared. As our radiance disappeared, the moon and the sun appeared. As the moon and the sun appeared, the stars and the constellations appeared. As the stars and constellauons appeared, night and day became manifested. As night and day became manifested, month and half-month became manifested. As month and half-month became manilested, seasons and years became manitested. We had existed for a very long time feeding on the earth essence, having it as our food and being nourished by it.

Because evil demeritorious dhammas have become evident in us, the earth essence had disappeared. When the earth essence disappeared, there appeared for us soil crust. That soil crust had (pleasant) colour and smell and was endowed with taste. We then attempted to feast on the soil crust. We had existed for a very long time, feeding on the soil crust, having it as our food and being nourished by it.

Because evil demeritorious dhammas had become evident in us, the soil crust disappeared. When the soll crust disappeared, there appeared for us sweet creeper. That sweet creeper had (pleasant) colour and smell and was endowed with taste. We then attempted to feast on those sweet creepers. We had existed for a very long time feeding on the sweet creeper, having them as our food and being nourished by it.

Because evil demeritorious dhammas had become evident in us, the sweet creepers disappeared. When the sweet creepers disappeared, there appeared for those beings Sāli rice which grew by itself in unploughed fields, which had no bran, which had no husk and which was clean and fragrant, which yielded whole grains. When the grains were carried away in the

evening for dinner, they grew again, fully ripe in the morning. When they were taken away in the morning for breakfast, they grew again and became fully ripe in the evening. The site from which the rice had been cut was not evident. We existed for a very long time feeding on the Sāli rice which grew by itself in unploughed fields, having it as our food and being nourished by it.

Because evil demeritorious dhammas had become evident in us, the whole grains of rice became encrusted with bran and sheathed in husk. The cut off rice stalk did not grow again into a whole plant. The site from which the rice had been cut off, became evident. Sāli rice plants remained in clusters. It would be good if we were to divide the rice plants amongst ourselves and make demarcations. Then Vāsettha, those beings divided the rice plants amongst themselves and made demarcations.

၁၂၈။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် စည်းဝေးကြကုန်၏။ စည်းဝေးကြကုန်ပြီးသော် ညည်းတွားကြကုန်၏။ "အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီတကား၊ ငါတို့သည် ရှေးက (ဥပစာရဈာန်) စိတ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' လျှင် အစာရှိကုန်၏။ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ဖြင့် တောက်ပကုန်၏။ ကောင်းကင်၌ သွားလာနိုင်ကုန်၏။ တင့်တယ်သောနေရာရှိကုန်၏။ ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံးတည်ကုန်၏။ ရှည်စွာသော ကာလလွန်လတ်သော် တစ်ရံရောအခါ၌ ထိုငါတို့အား အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော မြေဆီသည် ရေ၌ ထက်ဝန်းကျင်အနှံ့ တည်၏။ ထိုမြေဆီသည် အဆင်း အနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုငါတို့သည် မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုတ်အလွေးပြု၍ စားရန် အားထုတ် ခဲ့ကုန်၏။ မြေဆီကို လက်တို့ဖြင့် အလုပ်အလွေးပြုကာ စားရန် လုံ့လပြုကုန်သော ထိုငါတို့အား မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်သည် ကွယ်ခဲ့၏။ မိမိတို့ ကိုယ်ရောင်ကွယ်သည်ရှိသော် လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ လနေတို့ ထင်ရှားဖြစ်သော် နက္ခတ် တာရာတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ နက္ခတ် တာရာ သဏ္ဌာန်တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ ညဉ့်နေ့တို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် လ၊ လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ လ၊ လခွဲတို့ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သော် ဥတု၊ နှစ်တို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထို ငါတို့သည် မြေဆီကို စားကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေဆီလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ ကြကုန်၏။

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြေဆီသည် ကွယ်ခဲ့၏။ မြေဆီ ကွယ်သည်ရှိသော် မြေလွှာသည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုမြေလွှာသည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုငါတို့သည် မြေလွှာကို စားရန် အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် ထိုမြေလွှာကို စားကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုမြေလွှာလျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည် ခဲ့ကြကုန်၏။

ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုငါတို့အား မြေလွှာသည် ကွယ်ခဲ့၏။ မြေလွှာ ကွယ်သည်ရှိသော် ချိုသော နွယ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏။ ထို (ချိုသောနွယ်) သည် အဆင်း အနံ့ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုငါတို့သည် ချိုသော နွယ်တို့ကို စားရန် အားထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် ချိုသော နွယ်ကို စား

ကုန်လျက် ထိုချိုသော နွယ်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုချိုသော နွယ်လျှင် အာဟာရ ရှိကုန်လျက် ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ချိုသောနွယ်သည် ကွယ်ခဲ့၏။ ချိုသောနွယ် ကွယ်သည်ရှိသော် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော ဆန်ကွဲမရှိသော ဖွဲမရှိသော စင်ကြယ်သော ကောင်းသော အနံ့ရှိသော ဆန်လုံးသာသီးသော သလေးပင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ခဲ့၏။ အကြင် (သလေးဆန်) ကို ညဉ့်အခါ ညဉ့်စာအလို့ငှါ ယူကုန်၏။ နံနက်အခါ ထို (သလေးဆန်) သည် မှည့်သည် ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏။ အကြင် သလေးဆန်ကို နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ယူကုန်၏။ ညဉ့်အခါ ထို သလေးဆန်သည် မှည့်သည်ဖြစ်၍ တစ်ဖန် ပေါက်၏။ ရိတ်ဖြတ် (ယူ) ရာ အရပ်သည် မထင်ကုန်။ ထို ငါ တို့သည် ထင်းဖြင့် မချက်ရသော သလေး ဆန်ကို စားကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အစာရှိကုန်လျက် ထိုသလေးဆန်လျှင် အာဟာရရှိကုန်လျက် ရှည် စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခဲ့ကြကုန်၏။

--

ထိုငါတို့အား ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဖွဲနုသည်လည်း ဆန်ကို မြှေးယှက်၏။ ဖွဲသည်လည်း ဆန်ကို ဖုံးအုပ်၏။ ရိုးပြတ်သည်လည်း တစ်ဖန် မစည်ပင်၊ ဖြတ်ရာယူရာ အရပ်သည် ထင်ရှား လေ၏။ သလေးပင်တို့သည် အစုလိုက် အစုလိုက် တည်ကုန်၏။ "ငါတို့သည် သလေးပင်ကို ဝေကြရမူ အပိုင်းအခြား ထားကြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (ညည်းတွားကြကုန်၏)။ ဝါသေဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် သလေးပင်ကို ဝေကုန်၏။ အပိုင်းအခြားကို ထားကုန်၏။

129. “Atha kho, vāseṭṭha, aññātarō satto lolajātiko sakam bhāgaṃ parirakkhanto aññātarāṃ [aññāssa (?)] bhāgaṃ adinnam ādiyivā paribhuñji. Tamenam aggahesum, gahetvā etadavocum – ‘pāpakam vata, bho satta, karosi, yatra hi nāma sakam bhāgaṃ parirakkhanto aññātarāṃ bhāgaṃ adinnam ādiyivā paribhuñjasi. Māssu, bho satta, punapi evarūpamakāsi’ti. ‘Evam, bho’ti kho, vāseṭṭha, so satto tesam sattānaṃ paccassosi. Dutiyampi kho, vāseṭṭha, so satto...pe... tatiyampi kho, vāseṭṭha, so satto sakam bhāgaṃ parirakkhanto aññātarāṃ bhāgaṃ adinnam ādiyivā paribhuñji. Tamenam aggahesum, gahetvā etadavocum – ‘pāpakam vata, bho satta, karosi, yatra hi nāma sakam bhāgaṃ parirakkhanto aññātarāṃ bhāgaṃ adinnam ādiyivā paribhuñjasi. Māssu, bho satta, punapi evarūpamakāsi’ti. Aññe pāṇinā pahariṃsu, aññe leḍḍunā pahariṃsu, aññe daṇḍena pahariṃsu. Tadagge kho, vāseṭṭha, adinnādānaṃ paññāyati, garahā paññāyati, musāvādo paññāyati, daṇḍādānaṃ paññāyati.

၁၂၉. “အထ ခေါ၊ ဝါသေဌ၊ အညတရော သတ္တော လောလဇာတိကော သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ [အညဿ (?)] ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ ဂဟေတွာ ဧတဒဝေါစုံ - ‘ပါပကံ ဝတ၊ ဘော သတ္တ၊ ကရောသိ၊ ယတြ ဟိ နာမ သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇ သိ။ မာဿ၊ ဘော သတ္တ၊ ပုနပိ ဧဝရူပမကာသီ’တိ။ ‘ဧဝံ ဘော’တိ ခေါ၊ ဝါသေဌ၊ သော သတ္တော တေသံ သတ္တာ နံ ပစ္စသောသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ၊ ဝါသေဌ၊ သော သတ္တော။ပေ။ တတိယမ္ပိ ခေါ၊ ဝါသေဌ၊ သော သတ္တော သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိ။ တမေနံ အဂ္ဂဟေသံ၊ ဂဟေတွာ ဧတဒဝေါစုံ - ‘ပါပကံ ဝတ၊ ဘော သတ္တ၊ ကရောသိ၊ ယတြ ဟိ နာမ သကံ ဘာဂံ ပရိရက္ခန္တော အညတရံ ဘာဂံ အဒိန္နံ အာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇသိ။ မာဿ၊ ဘော သတ္တ၊ ပုနပိ ဧဝရူပမကာသီ’တိ။ အညေ ပါဏိနာ ပဟရိသု၊ အညေ လေဇ္ဈနာ ပဟရိသု၊ အညေ ဒဏ္ဍေန ပဟရိသု။ တဒဂ္ဂေ ခေါ၊ ဝါသေဌ၊ အဒိန္နာဒာနံ ပညာယတိ၊ ဂရဟာ ပညာယတိ၊ မုသာဝါဒော ပညာယတိ၊ ဒဏ္ဍာဒာနံ ပညာယတိ။

129. Then Vāsettha, a certain being of greedy disposition preserved his own allotment and took and ate another's allotment, which was not given to him. (They) caught this being and told him thus: 'Friend, indeed you have done an evil deed; while preserving your own allotment, you took and ate another's

allotment, which was not given to you. Friend, don't do such an evil deed again'. Vāsettha, that being replied to them, saying, Yes. Friend'. But Vāsettha, for the second time that being ...p... for the third time Vāsettha, that being preserved his own allotment took and oate another's allotment, which was not given to him. Other beings caught him and told him thus: 'Friend. indeed you have done an evil deed. While preserving your allotment, you took and ate another's allotment, which was not given to you. Friend, don't do such a deed again. And some beings struck him with their hands; some threw stones at him; some beat him with sticks. Vāsetiha, this is how, since that time, the practice of (stealing) taking what is not given appeared; reviling others appeared; telling lies appeared; using the stick (as a weapon) appeared.

၁၂၉။ ဝါသေဌ ထိုအခါ လျှပ်ပေါ်သော သဘောရှိသော သတ္တဝါတစ်ယောက်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစား၏။ ထိုသူကို ဖမ်းကုန်၏။ ဖမ်းပြီးသော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် ယုတ်ညံ့သော အမှုကို ပြုဘိ၏တကား၊ သင်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့် ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစားဘိ၏။ အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် နောက်တစ်ဖန် ဤသို့သော အမှုကို မပြုလင့်"ဟု (ဆိုကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် "အရှင်တို့ ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုသတ္တဝါတို့အား ဝန်ခံ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထို သတ္တဝါသည် နှစ် ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မိမိအဖို့ကို စောင့်ရှောက်၍ သူတစ်ပါး ဥစ္စာအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစား၏။ ထိုသူကို ဖမ်းကုန်၏။ ဖမ်းပြီးသော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် ယုတ်ညံ့သောအမှုကို ပြုတိ၏တကား၊ သင်သည် မိမိအဖို့ကို စောင့် ရှောက်၍ သူတစ်ပါးအဖို့ကို မပေးဘဲ ယူ၍ သုံးစားတိ၏။ အချင်းသတ္တဝါ သင်သည် နောက်တစ်ဖန် ဤသို့သော အမှုကို မ ပြုလင့်"ဟု (ဆိုကုန်၍) တစ်ပါးသော သူတို့သည် ထိုခိုးသော သူကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်ကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် ခဲဖြင့် ပေါက်ကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် တုတ်ဖြင့် ရိုက်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါက အစပြု၍ မပေးသည်ကို ယူ ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ တုတ် (လက်နက်) ကိုင်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။

Mahāsammatarājā မဟာသမ္မတရာဇာ
The Great Elected King မဟာသမ္မတမင်း

130. “Atha kho te, vāseṭṭha, sattā sannipatiṃsu, sannipatitvā anutthuniṃsu – ‘pāpakā vata bho dhammā sattesu pātubhūtā, yatra hi nāma adinnādānaṃ paññāyissati, garahā paññāyissati, musāvādo paññāyissati, daṇḍādānaṃ paññāyissati. Yaṃnūna mayaṃ ekaṃ sattaṃ sammanneyyāma, yo no sammā khīyitabbaṃ khīyeyya, sammā garahitabbaṃ garaheyya, sammā pabbājetabbaṃ pabbājeyya. Mayaṃ panassa sālīnaṃ bhāgaṃ anuppadassāmā’ti.

“Atha kho te, vāseṭṭha, sattā yo nesaṃ satto abhirūpataro ca dassanīyataro ca pāsādikataro ca mahesakkhataro ca taṃ sattaṃ upasaṅkamitvā etadavocuṃ – ‘ehi, bho satta, sammā khīyitabbaṃ khīya, sammā garahitabbaṃ garaha, sammā pabbājetabbaṃ pabbājehi. Mayaṃ pana te sālīnaṃ bhāgaṃ anuppadassāmā’ti. ‘Evaṃ, bho’ti kho, vāseṭṭha, so satto tesam sattaṇaṃ paṭissuṇitvā sammā khīyitabbaṃ khīyi, sammā garahitabbaṃ garahi, sammā pabbājetabbaṃ pabbājesi. Te panassa sālīnaṃ bhāgaṃ anuppadaṃsu.

၁၃၀. “အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ သန္နိပတိံသု၊ သန္နိပတိတွာ အနုတ္တုန္နိသု - ‘ပါပကာ ဝတ ဘော ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ အဒိန္နာဒာနံ ပညာယိဿတိ၊ ဂရဟာ ပညာယိဿတိ၊ မုသာဝါဒော ပညာယိဿတိ၊ ဒဏ္ဍာဒာနံ ပညာယိဿတိ။ ယံနူန မယံ ဧကံ သတ္တံ သမ္မန္နေယျာမ၊ ယော နော သမ္မာ ဝီယိတဗ္ဗံ ဝီယေယျ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟေယျ၊ သမ္မာ ပပဉ္စာဇေတဗ္ဗံ ပပဉ္စာဇေယျ။ မယံ ပနဿ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဿာမာ’တိ။

“အထ ခေါ် တေ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာ ယော နေသံ သတ္တော အဘိရူပတရော စ ဒဿနိယတရော စ ပါသာဒိကတရော စ မဟေသက္ခတရော စ တံ သတ္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတဒဝေါစုံ - ‘ဧဟိ၊ ဘော သတ္တ၊ သမ္မာ ခီယိတဗ္ဗံ ခီယ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟ၊ သမ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေဟိ။ မယံ ပန တေ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒဿာမာ’တိ။ ‘ဧဝံ၊ ဘော’တိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သော သတ္တော တေသံ သတ္တာနံ ပဋိဿုဏိတွာ သမ္မာ ခီယိတဗ္ဗံ ခီယိ၊ သမ္မာ ဂရဟိတဗ္ဗံ ဂရဟိ၊ သမ္မာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တေ ပနဿ သာလီနံ ဘာဂံ အနုပ္ပဒံသု။

130. Then Vāsettha, these beings gathered together and lamented: 'Oh Friends. indeed evil dhammas have become evident in the beings. The practice of taking what is not given appeared, reviling others appeared, telling lies appeared, using the stick as a weapon appeared. It would be good if we were

to elect a certain being who willl reprimand one who should rightly be reprimanded, revile one who should rightly be reviled and banish one who should rightly be banished. And we would give him an extra share of he Sāli rice.

Vāsettha, then they approached a certain being from amongst themselves who was very handsome, very fair to behold, very pleasing to the eye, and was very powerful and said to him. "Come, O man, reprimand one who should rightly be reprimanded, revile one who should rightly be reviled, banish one who should rightly be banished. Shall we give you an extra share of the Sāli rice.

Vāsettha, that being replied to them, 'Very well Friends'. Then he reprimanded one who should rightly be reprimanded, reviled one who should rightly be reviled and banished one who should rightly be banished. And they gave him an extra share of Sāli rice.

၁၃၀။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ သတ္တဝါတို့သည် စည်းဝေးကုန်၏။ စည်းဝေးကုန်ပြီးသော် ညည်းတွားကြ ကုန်၏ -

"အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်ပြီတကား၊ အကြံကြောင့် မပေး ဘဲယူခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ တုတ်ကိုင် ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့် ရှုတ်ချထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချသော ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရား သဖြင့် ကဲ့ရဲ့သော နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်သော တစ်ယောက်သောသူကို ငါတို့ သမုတ် ကုန်အံ့၊ ထို့ပြင် ငါတို့သည် ထိုသူအား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့အစုကို ပေးကုန်အံ့"ဟု (ညည်းတွား ပြောဆိုကြကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အလွန်အဆင်းလှသော အလွန်ရှုချင်ဖွယ် ရှိသော အလွန်ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော အလွန်တန်ခိုးကြီးသော သတ္တဝါထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို ဆိုကြ ကုန်၏ -

"အရှင်လူ လာပါလော့၊ ရှုတ်ချထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချပါလော့၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရား သဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပါလော့၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်ပါလော့၊ အကျွန်ုပ်တို့ကား သင့်အား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့ အစုကို ပေးပါကုန်အံ့"ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါသည် " အချင်းတို့ ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုသတ္တဝါတို့အား ဝန်ခံ၍ ရှုတ်ချထိုက် သူကို တရားသဖြင့် ရှုတ်ချ၏။ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် ကဲ့ရဲ့၏။ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို တရားသဖြင့် နှင်ထုတ်၏။ ထိုသူတို့သည်ကား ထိုသူအား သလေးဆန်တို့၏ အဖို့အစုကို ပေးကြကုန်၏။

131. “Mahājanasammatoti kho, vāsetṭha, ‘mahāsammato, mahāsammato’ tveva paṭhamam akkharam upanibbattam. Khetṭānam adhipatīti kho, vāsetṭha, ‘khattiyo, khattiyo’ tveva dutiyam akkharam upanibbattam. Dhammena pare rañjetīti kho, vāsetṭha, ‘rājā, rājā’ tveva tatiyam akkharam upanibbattam. Iti kho, vāsetṭha, evametassa khattiyamaṇḍalassa porāṇena aggaññaena akkharena abhinibbatti ahosi tesamyeva sattānam, anaññaesam. Sadisānamyeva, no asadisānam. Dhammeneva, no adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, setṭho janetasmim diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

၁၃၁. “မဟာဇနသမ္မတောတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘မဟာသမ္မတော၊ မဟာသမ္မတော’ တွေဝ ပဌမံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ခေတ္တာနံ အဓိပတိတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယော’ တွေဝ ဒုတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဓမ္မေန ပရေ ရဇေ တိတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘ရာဇော၊ ရာဇော’ တွေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝမေတဿ ခတ္တိယမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ၊ အနညေ သံ။ သဒိသာနံယေဝ၊ နော အသဒိသာနံ။ ဓမ္မေနော၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇေနတသ္မိံ ဒိ ဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္မရာယဉ္ဇ။

131. Vāsetiha, because he was elected by the people, the first appellation "Mahāsammatā, Mahāsammatā" came into use; because he was ruler over all fields the second appellation, "Khattiya, Khattiya" came into use, because he was pleasing to the people through his righteousness, the third appellation “Raja, Raja” came into use. Vāsettha, such was the appearance of the ruling class according the original ancient appellation; this appellation belongs only to those beings, not to any other being.

This appellation belongs only to beings of the same class, not to those of a different class. This appellation appeared only in accordance with the dhamma, not at variance with the dhamma. Indeed Vāsettha, in this world of sentient beings, Dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

၁၃၁။ ဝါသေဋ္ဌ လူအများတို့သည် သမုတ်အပ်သောကြောင့် "မဟာသမ္မတ မဟာသမ္မတ" ဟူသော ပဌမ ဝေါဟာရ 'ရှေးဦးစွာ ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ လယ်မြေတို့၏ အရှင်ဖြစ်သောကြောင့် "ခတ္တိယ ခတ္တိယ"ဟူသော ဒုတိယဝေါဟာရ 'နှစ်ဆင့်မြောက် ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ တရား သဖြင့် သူတစ်ပါး တို့ကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် "ရာဇာ ရာဇာ"ဟူသော တတိယဝေါဟာရ 'သုံးဆင့် မြောက်ခေါ်ဆို ခြင်း'သည် ဖြစ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ရှေးကျသော ရှေးဦးစွာ သိအပ်သော ထိုမင်းမျိုး၏ အမည်သည် ဖြစ် လေ၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသော သတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤလူ အပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

Brāhmaṇamaṇḍalam ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလံ

The Brāhmin Class ပုဏ္ဏား အစု

132. “Atha kho tesam, vāsetṭha, sattānaṃyeva [tesam yeva kho vāsetṭha sattānaṃ (sī. pī.)] ekaccānaṃ etadahosi – ‘pāpakā vata, bho, dhammā sattesu pātubhūtā, yatra hi nāma adinnādānaṃ paññāyissati, garahā paññāyissati, musāvādo paññāyissati, daṇḍādānaṃ paññāyissati, pabbājanaṃ paññāyissati. Yaṃnūna mayaṃ pāpake akusale dhamme vāheyyāma’ti. Te pāpake akusale dhamme vāhesuṃ . Pāpake akusale dhamme vāhentīti kho, vāsetṭha, ‘brāhmaṇā, brāhmaṇā’ tveva paṭhamaṃ akkharaṃ upanibbattaṃ. Te araññāyatane paṇṇakuṭīyo karitvā paṇṇakuṭīsu jhāyanti vītaṅgārā vītadhūmā pannamusalā sāyaṃ sāyamāsāya pāto pātarāsāya gāmanigamarājadhāniyo osaranti ghāsamesamānā [ghāsamesanā (sī. syā. pī.)]. Te ghāsaṃ paṭilabhitvā punadeva araññāyatane paṇṇakuṭīsu jhāyanti. Tamenam manussā disvā evamāhaṃsu – ‘ime kho, bho, sattā araññāyatane paṇṇakuṭīyo karitvā paṇṇakuṭīsu jhāyanti, vītaṅgārā vītadhūmā pannamusalā sāyaṃ sāyamāsāya pāto pātarāsāya gāmanigamarājadhāniyo osaranti ghāsamesamānā. Te ghāsaṃ paṭilabhitvā punadeva araññāyatane paṇṇakuṭīsu jhāyanti’ti, jhāyantīti kho [paṇṇakuṭīsu jhāyanti jhāyantīti kho (sī. pī.), paṇṇakuṭīsu jhāyantīti kho (ka.)], vāsetṭha, ‘jhāyakā, jhāyakā’ tveva dutiyaṃ akkharaṃ upanibbattaṃ. Tesamyeva kho, vāsetṭha, sattānaṃ ekacce sattā araññāyatane paṇṇakuṭīsu taṃ jhānaṃ anabhisambhuṇamānā [anabhisamḃhūnamānā (katthaci)] gāmasāmantaṃ nigamasāmantaṃ osaritvā ganthe karontā acchanti. Tamenam manussā disvā evamāhaṃsu – ‘ime kho, bho, sattā araññāyatane paṇṇakuṭīsu taṃ jhānaṃ anabhisambhuṇamānā gāmasāmantaṃ nigamasāmantaṃ osaritvā ganthe karontā acchanti,

na dānime jhāyanti'ti. Na dānime [na dānime jhāyanti na dānime (sī. pī. ka.)] jhāyanti kho, vāsetṭha, 'ajjhāyakā ajjhāyakā' tveva tatiyaṃ akkharaṃ upanibbattaṃ. Hīnasammataṃ kho pana, vāsetṭha, tena samayena hoti, tadetarahi setṭhasammataṃ. Iti kho, vāsetṭha, evametassa brāhmaṇamaṇḍalassa porāṇena aggaññena akkharena abhinibbatti ahosi tesamīyeva sattānaṃ , anaññesaṃ sadisānaṃyeva no asadisānaṃ dhammeneva , no adhammena.

Dhammo hi, vāsetṭha, setṭho janetasmiṃ diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

၁၃၂. “အထ ခေါ် တေသံ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံယေဝ [တေသံ ယေဝ ခေါ် ဝါသေဋ္ဌ သတ္တာနံ (သီ. ပီ.)] ဧကစ္စာနံ ဧ တဒဟောသိ - ‘ပါပကာ ဝတ၊ ဘော၊ ဓမ္မာ သတ္တေသု ပါတုဘူတာ၊ ယတြ ဟိ နာမ အဒိန္နာဒာနံ ပညာယိဿတိ၊ ဂရဟာ ပညာယိဿတိ၊ မုသာဝါဒော ပညာယိဿတိ၊ ဒဏ္ဍာဒာနံ ပညာယိဿတိ၊ ပဗ္ဗာဇနံ ပညာယိဿတိ။ ယံ နူန မယံ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေယျာမာ’တိ။ တေ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေသုံ ။ ပါပကေ အကုသလေ ဓမ္မေ ဝါဟေန္တိတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘ဗြာဟ္မဏာ၊ ဗြာဟ္မဏာ’ တွေဝ ပဌမံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ တေ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီယော ကရိတွာ ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိ ဝိတင်္ဂါရာ ဝိတဇ္ဇမာ ပန္နမုသလာ သာယံ သာယမာ သာယ ပါတော ပါတရာသာယ ဂါမနိဂမရာဇောနိယော ဩသရန္တိ ဃာသမေသမာနာ [ဃာသမေသနာ (သီ. သျှာ. ပီ.)]။ တေ ဃာသံ ပဋိလဘိတွာ ပုနဒေဝ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသွာ ဧဝမာဟံသု - ‘ဣမေ ခေါ၊ ဘော၊ သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီယော ကရိတွာ ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိ၊ ဝိတင်္ဂါရာ ဝိတဇ္ဇမာ ပန္နမုသလာ သာယံ သာယမာသာယ ပါတော ပါတရာသာယ ဂါမနိဂမရာဇောနိယော ဩသရန္တိ ဃာသမေသမာနာ။ တေ ဃာသံ ပဋိလဘိတွာ ပုနဒေဝ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိ’တိ၊ ဈာယန္တိတိ ခေါ [ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိ ဈာယန္တိတိ ခေါ (သီ. ပီ.)၊ ပဏ္ဏကုဋီသု ဈာယန္တိတိ ခေါ (က.)]။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘ဈာယကာ၊ ဈာယကာ’ တွေဝ ဒုတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ တေသံယေဝ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံ ဧကစ္စ သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီသု တံ ဈာနံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနာ [အနဘိသံဘူနမာနာ (ကတ္တစိ)] ဂါမသာမန္တံ နိဂမသာမန္တံ ဩသရိတွာ ဂန္တေ ကရောန္တာ အစ္ဆန္တိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိသွာ ဧဝမာဟံသု - ‘ဣမေ ခေါ၊ ဘော၊ သတ္တာ အရညာယတနေ ပဏ္ဏကုဋီသု တံ ဈာနံ အနဘိသမ္ဘုဏမာနာ ဂါမသာမန္တံ နိဂမသာမန္တံ ဩသရိတွာ ဂန္တေ ကရောန္တာ အစ္ဆန္တိ၊ န ဒာနိမေ ဈာယန္တိ’တိ။ န ဒာနိမေ [န ဒာနိမေ ဈာယန္တိ န ဒာနိမေ (သီ. ပီ. က.)] ဈာယန္တိတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘အဇု ဈာယကာ အဇ္ဈာယကာ’ တွေဝ တတိယံ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဟီနသမ္ပတံ ခေါ ပန၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ တေန သမယေန ဟောတိ၊ တဒေတရဟိ သေဋ္ဌသမ္ပတံ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝမေတဿ ဗြာဟ္မဏမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ ၊ အနညေသံ သဒိသာနံယေဝ နော အသဒိ သာနံ ဓမ္မေနဝ ၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

132. Then Vāsettha, to some of those beings it occurred thus: "Friends, indeed evil dhammas have become evident in the beings. The practice of taking what is not given appeared, reviling others appeared, telling lies appeared, using the stick as a weapon appeared, banishing others appeared. It would be good if we were to wash away the evil demeritorious dhammas. And they washed away the evil demeritorious dhammas. Vāsettha, because they washed away the evil

demeritorious dhammas, the first appellation 'Brahmana, Brahmana' came into use. Building huts with leaf roofs in forests they practised jhāna there. For them extinguished were the kitchen fires and extinct were the smoke from them; unutilized lay the mortar and pestle (since they did not cook their meals), they visited villages, towns and royal cities, seeking food in the evenings for evening meals and in the morning for morning meals. Having got their food, they again practised jhāna in the leaf roofed huts in the forest. When men saw them they said: 'Friends, these beings build huts with leaf roofs in the forest and there they practise jhāna. For them extinguished were the kitchen fires and extinct were the smoke from them; unutilized lay the mortar and pestle (since they did not cook their meals), they visited villages, towns and royal cities seeking food in the evening for evening meals and in the morning for morning meals. Having got their food, they again practised jhāna in the leaf roofed huts in the forest. Vāsettha, because they practised Jhāṇa, the second appellation 'Jhāyaka, Jhāyaka' came into use for them.

Vāsettha, some of those beings, failing to achieve jhāna in the leaf-roofed huts in the forests, approached and settled down on the outskirts of villages and towns and wrote and taught Vedic books. When men saw them, they said; 'Friends, these beings, unable to achieve jhāna in the leaf roofed huts in the forests, approached and settled down on the outskirts of towns and villages. They wrote and taught the Vedas. They could not now achieve jhāna. Vāsettha, because they could not achieve jhāna, the third appellation 'Ajjhāyaka, Ajjhāyaka' came into use.

Vāsettha, in those days, that (occupation and teaching Vedas) was considered lowly; nowadays it is considered quite respectable (noble). Vāsettha, such was the arising of the brāhmin class.

(Brahmana mandala) is according to the original ancient appellation. This appellation belongs only to those beings, not to any other.

This appellation belongs only to beings of the same class, not to those of a different class. This appellation arose only in accordance with the dhamma, not at variance with the dhamma. Indeed Vāsettha, in this world of sentient beings dhamma is the noblest for this life, as well as for the next.

၁၃၂။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အချို့သတ္တဝါတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ -

"အချင်းတို့ သတ္တဝါတို့၌ အယုတ်တရားတို့သည် ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်ပြီတကား၊ အကြံကြောင့် မပေးဘဲယူခြင်း သည် ထင်ရှား၏။ ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ တုတ်ကိုင်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ နှင်ထုတ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ ငါတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို မျှောကြရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ထိုယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မျှော ကြကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မျှောကြသော ကြောင့် "ဗြာဟ္မဏ ဗြာဟ္မဏ"ဟူသော ပဌမဝေါဟာရ 'ရှေးဦးစွာ ခေါ်ဆိုခြင်း'သည် ဖြစ်၏။ ထို (ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းတို့ကို ပြု၍ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ဈာန်ဝင်စားကုန်၏။ (ချက်ပြုတ်၍ စားခြင်းမရှိ သောကြောင့်) မီးခဲ မီးခိုးမှ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ (ထောင်း၍ ချက်ပြုတ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်) ကျည်ပွေ့တို့ကို ချထားကုန်သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်အခါ ညဉ့်စာအလို့ငှါ နံနက်အခါ နံနက်စာ အလို့ငှါ ရွာနိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ အစာ ရှာရန် ဝင်ကုန်၏။

ထို (ဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အစာကို ရသော် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ တစ်ဖန် ဈာန် ဝင်စားကုန်၏။ ထို သူကို လူတို့မြင်လတ်သော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏ -

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် တောအရပ်၌ သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့ကို ပြု၍ သစ်ရွက်မိုးကျောင်း တို့၌ ဈာန် ဝင်စားကုန်၏။ (ချက်ပြုတ်၍ စားခြင်း မရှိသောကြောင့်) မီးခဲ မီးခိုးမှ ကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍၊ (ထောင်း၍ ချက်ပြုတ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်) ကျည်ပွေ့တို့ကို ချထားကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ညဉ့်အခါ ညဉ့်စာ အလို့ငှါ နံနက်အခါ နံနက်စာအလို့ငှါ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ အစာရှာရန် ဝင်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် အစာကို ရကုန်၍ တစ် ဖန်လျှင် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ဈာန်ဝင်စားကုန်၏"ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့ ဈာန်ဝင်စား သောကြောင့်သာလျှင် "ဈာယက ဈာယက" ဟူသော ဒုတိယ ဝေါဟာရ 'နှစ်ဆင့်မြောက်ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ထို (သတ္တဝါ) တို့တွင် အချို့သော သတ္တဝါတို့သည် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုးကျောင်းတို့၌ ထိုဈာန်ကို မရ နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွာနိဂုံးအနီးသို့ ဝင်ကာ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပြုစုပို့ချလျက် နေကြကုန်၏။ ထိုသူတို့ကို လူတို့ မြင်သော် ဤသို့ ဆိုကုန်၏။ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် တောအရပ် သစ်ရွက်မိုး ကျောင်းတို့၌ ထိုဈာန်ကို မ ရနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ရွာနိဂုံးအနီးသို့ ဝင်ကာ ဝေဒကျမ်းတို့ကို ပြုစုပို့ချလျက် နေကြကုန်၏။ ယခုအခါ၌ ဤသူ တို့သည် ဈာန်မရနိုင်ကုန်"ဟု (ဆိုကုန်၏)။ ဝါသေဋ္ဌ ယခုအခါ ဤသူတို့ သည် ဈာန်မရနိုင်သောကြောင့် "အဇ္ဈာ ယက အဇ္ဈာယက" ဟူသော တတိယဝေါဟာရ 'သုံးဆင့်မြောက် ခေါ်ဆိုခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ရှေးအခါက ထိုဝေဒကျမ်းများ ပို့ချပြုစုမှုကို ယုတ်သည်ဟု သမုတ်၏။ ယခုအခါ ထိုဝေဒ ကျမ်းများ ပြုစု ပို့ချမှုကို မြတ်သည်ဟု သမုတ်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ထိုပုဏ္ဏားမျိုး၏ ရှေးကျသော ရှေးဦးစွာ သိအပ်သော ဝေါဟာရဖြင့် (ဗြာဟ္မဏ ဈာယက အဇ္ဈာယက ဟူသော) အမည်သည် ဖြစ်လေ၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထို

အမည်သည်) ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသော သတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤလူအပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

Vessamaṇḍalam ဝေဿမဏ္ဍလံ
The Trading Class အသည် (ကုန်သွယ်လယ်လုပ်) အစု

133. “Tesaṃyeva kho, vāsetṭha, sattānaṃ ekacce sattā methunaṃ dhammaṃ samādhāya visukammante [vissutakammante (sī. pī.), vissukammante (ka. sī.), visuṃ kammante (syā. ka.)] payojesuṃ. Methunaṃ dhammaṃ samādhāya visukammante payojentīti kho, vāsetṭha, ‘vessā, vessā’ tveva akkharaṃ upanibbattaṃ. Iti kho, vāsetṭha, evametassa vessamaṇḍalassa porāṇena aggaññaṃ akkharena abhinibbatti ahosi tesaññaṃ vāsetṭha, evametassa vessamaṇḍalassa sadisaṃsāraṃ , no asadisānaṃ, dhammeneva no adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, seṭṭho janetasmim diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

၁၃၃. “တေသံယေဝ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံ ဧကစ္စေ သတ္တာ မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒယ ဝိသုကမ္မန္တေ [ဝိသုတကမ္မန္တေ (သီ. ပီ.)၊ ဝိသုကမ္မန္တေ (က. သီ.)၊ ဝိသု ကမ္မန္တေ (သျှာ. က.)] ပယောဇေသုံ။ မေထုနံ ဓမ္မံ သမာဒယ ဝိသုကမ္မန္တေ ပယောဇေန္တိတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘ဝေဿ၊ ဝေဿ’ တွေဝ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝမေ တဿ ဝေဿမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသညေဝ သတ္တာနံ အနညေသံ သဒိသာနံယေဝ ၊ နော အသဒိသာနံ၊ ဓမ္မေန နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇေန တသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

133. Vāsettha, some of those very beings who indulged in sexual acts took to married life and engaged themselves in various trades (such as commerce, animal husbandry and farming). And because they indulged in sexual acts and engaged themselves in various trades the appellation 'Vessa, Vessa' , came into use. Vāsettha, such was the arising of the trading class (Vessa mandala) according to the ancient original appellation. This appellation belongs only to those beings, not to any other. This appellation belongs only to beings of the same class, not to those of a different class. This appellation arose only in accordance with the dhamma, not at variance with the dhamma. Indeed, Vāsettha, in this world of sentient beings dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

၁၃၃။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အချို့သတ္တဝါတို့သည် အိမ်ထောင်ပြုကုန်၍ အသီးအခြား (ကုန် သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း လယ်လုပ်ခြင်းစသည့်) အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ အိမ်ထောင်ပြုကုန် ၍ အသီးအခြား (ကုန်သွယ်ခြင်း နွားမွေးခြင်း လယ်လုပ်ခြင်းစသော) အလုပ်တို့ကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့် "ဝေဿ ဝေဿ"ဟူသော ဝေါဟာရ 'ခေါ်ဝေါ်ခြင်း' သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ဤအသည်မျိုး၏ ရှေးကျသော ဦးစွာသိအပ်သော ဝေါဟာရဖြင့် 'ဝေဿ' ဟူသော အမည်သည် ဖြစ်လေ၏။ ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသောသတ္တဝါ တို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တူသောသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတူသောသတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တရားသဖြင့် သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤလူ အပေါင်း၌ တရားသည် သာလျှင် မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

Suddamaṇḍalam သုဒ္ဓမဏ္ဍလံ
The Working Class သူဆင်းရဲ အစု

134. “Tesaññeva kho, vāsetṭha, sattānaṃ ye te sattā avasesā te luddācārā khuddācārā ahesuṃ. Luddācārā khuddācārāti kho, vāsetṭha, ‘suddā, suddā’ tveva akkharaṃ upanibbattaṃ. Iti kho, vāsetṭha, evametassa suddamaṇḍalassa porāṇena aggaññaṃ akkharena abhinibbatti ahosi tesameva sattānaṃ anaññaṃ, sadisaṃveva no asadisānaṃ, dhammeneva, no adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, setṭho janetasmim diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyaṇaṃ.”

၁၃၄. “တေသညေဝ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သတ္တာနံ ယေ တေ သတ္တာ အဝေသသာ တေ လုဒ္ဓာစာရာ ခုဒ္ဓာစာရာ အဟေ သုံ။ လုဒ္ဓာစာရာ ခုဒ္ဓာစာရာတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ‘သုဒ္ဓာ၊ သုဒ္ဓာ’ တေဝ အက္ခရံ ဥပနိဗ္ဗတ္တံ။ ဣတိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝမေ တဿ သုဒ္ဓမဏ္ဍလဿ ပေါရာဏေန အဂ္ဂညေန အက္ခရေန အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ တေသံယေဝ သတ္တာနံ အန ညေသံ၊ သဒိသာနံယေဝ နော အသဒိသာနံ၊ ဓမ္မေနော၊ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

134. Vāsettha, of those very beings the remaining ones earned their living by hard toil and petty occupations. Because they earned their living by petty occupations, the appellation 'Suddha, Suddha' came into use. Vāsettha such was the arising of the working class (Suddha mandala) according to the original ancient appellation. This appellation belongs only to those beings, not to any other. This appellation belongs only to beings of the same class, not to those of a different class. This appellation

arose only in accordance with the dhamma, not on variance with the dhamma. Indeed, Vāsettha, in the world of sentient beings dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

၁၃၄။ ဝါသေဋ္ဌ ထိုသတ္တဝါတို့တွင် အကြင်သတ္တဝါတို့သည် ကြွင်းကျန်ကုန်၏။ ထို (ကြွင်းကျန်သော သတ္တဝါ)တို့သည် ကြမ်းသော အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှုရှိကုန်၏။ သေးနုတ်သော အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေး မှုရှိ ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ကြမ်းသောအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှု သေးနုတ်သော အလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးမှုရှိကြ သောကြောင့် "သုဒ္ဓ သုဒ္ဓ"ဟူသော အမည်သည် ဖြစ်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ဤသို့လျှင် ထို သူဆင်းရဲမျိုး၏ ရှေးလောကဖြစ်စဉ် အမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (ထိုအမည်သည်) ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တူသော သတ္တဝါတို့၏သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်) ဖြစ်၏။ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤလူအပေါင်း၌ တရားသည်သာလျှင် မျက် မှောက်ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

135. “Ahu kho so, vāsetṭha, samayo, yaṃ khattiyopi sakaṃ dhammaṃ garahamāno agārasmā anagāriyaṃ pabbajati – ‘samaṇo bhavissāmī’ti. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho, vāsetṭha...pe... suddopi kho, vāsetṭha, sakaṃ dhammaṃ garahamāno agārasmā anagāriyaṃ pabbajati – ‘samaṇo bhavissāmī’ti. Imehi kho, vāsetṭha, catūhi maṇḍalehi samaṇamaṇḍalassa abhinibbatti ahosi, tesamñyeva sattānaṃ anaṅṅesaṃ, sadisaṇaṃñyeva no asadisānaṃ, dhammeneva no adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, seṭṭho janetasmim diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyaṅca.

၁၃၅. “အဟု ခေါ် သော၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သမယော၊ ယံ ခတ္တိယောပိ သကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပ ဗ္ဗဇတိ – ‘သမဏော ဘဝိဿာမီ’တိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ သုဒ္ဓော ပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သကံ ဓမ္မံ ဂရဟမာနော အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇတိ – ‘သမဏော ဘဝိဿာမီ’တိ။ ဣမေဟိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ စတူဟိ မဏ္ဍလေဟိ သမဏမဏ္ဍလဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ အဟောသိ၊ တေသံယေဝ သတ္တာနံ အနညေ သံ၊ သဒိသာနံယေဝ နော အသဒိသာနံ၊ ဓမ္မေနဝ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယဉ္စ။

135. Vāsettha, there came a time when there were members of the Khattiya class, disapproving their own dhammas, went forth from household life into the homeless life, saying, 'I will become a Samana. Vāsettha there were also members of the brāhmin class ...p... Vāsettha, there were also members of

the trading class ...p...Vāsettha, there were also members of the working class, disapproving their own dhamma, went forth from household life into homeless life saying: 'I will become a Samana’.

Vāsettha, it is only from these four classes that the class of Samanas arose. This appellation (Samana mandala) belongs only to those beings, not to any other. This appellation belongs only to beings of the same class, not to those of a different class. This appellation arose only in accordance with the dhamma, not at variance with the dhamma. Indeed Vāsettha, in this world of sentient beings dhamma is the noblest for this life as well as for the next.

၁၃၅။ ဝါသေဋ္ဌ အကြင်အခါ၌ မင်းမျိုးသည်လည်း မိမိတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ကဲ့ရဲ့လျက် "ငါသည် ရဟန်းဖြစ်အံ့"ဟု လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း မိမိတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားကို ကဲ့ရဲ့လျက် "ငါသည် ရဟန်းဖြစ်အံ့"ဟု လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။ ထိုအခါသည် ရှိသည်သာတည်း။

ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့မှ ရဟန်း မျိုး၏ အမည်သည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသတ္တဝါတို့၏ (အမည်သည်) သာလျှင် ဖြစ်၏။ တစ်ပါးသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်၊ တူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) သာလျှင် ဖြစ်၏။ မတူသော သတ္တဝါတို့၏ (အမည်) မဖြစ်။ တရားသဖြင့်သာလျှင် (အမည်)ဖြစ်၏။ မတရားသဖြင့် (အမည်) မဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤသတ္တလောက၌ တရားသည်သာလျှင် မျက် မှောက် ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန် ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

Duccaritādikathā ဒုစ္စရိတာဒိကထာ

On Good and Evil Actions ဒုစရိုက် စသည် အကြောင်း

136. “Khattiyopi kho, vāsetṭha, kāyena duccaritaṃ caritvā vācāya duccaritaṃ caritvā manasā duccaritaṃ caritvā micchādiṭṭhiko micchādiṭṭhikammasamādhāno [idaṃ padaṃ sī. ipotthakesu natthi] micchādiṭṭhikammasamādhānahetu kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho, vāsetṭha... suddopi kho, vāsetṭha... samaṇopi kho, vāsetṭha, kāyena duccaritaṃ caritvā vācāya duccaritaṃ caritvā manasā duccaritaṃ caritvā micchādiṭṭhiko micchādiṭṭhikammasamādhāno micchādiṭṭhikammasamādhānahetu kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati.

“Khattiyopi kho, vāsetṭha, kāyena sucaritaṃ caritvā vācāya sucaritaṃ caritvā manasā sucaritaṃ caritvā sammādiṭṭhiko sammādiṭṭhikammasamādāno [idaṃ padaṃ sī. pī. potthakesu natthi] sammādiṭṭhikammasamādānahetu kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho, vāsetṭha... suddopi kho, vāsetṭha... samaṇopi kho, vāsetṭha, kāyena sucaritaṃ caritvā vācāya sucaritaṃ caritvā manasā sucaritaṃ caritvā sammādiṭṭhiko sammādiṭṭhikammasamādāno sammādiṭṭhikammasamādānahetu kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapajjati.

၁၃၆. “ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန ဒုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစရိတံ စရိတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော [ဣဒံ ပဒံ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ] မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဓောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန ဒုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစရိတံ စရိတွာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

“ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော [ဣဒံ ပဒံ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ] သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂ္ဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဓောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ သမဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂ္ဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။

136. Vāsettha, a member of the Khattiya class does evil deeds bodily, does evil deeds verbally and commits evil deeds mentally and holds wrong views. He performs actions according to wrong views. Because he performs actions according to wrong views, after death and dissolution of his body, he reappears in miserable existences (apāya), in wretched destinations (duggati), states of ruin (vinipāta), and realms of continuous suffering (niraya). Vāsetṭha, also a member of the brāhmin class ...p... Vāsettha, also a member of the trading class ...p... Vāsettha also a member of the working class ...p... Vāsettha, a member of the class of Samānas does evil actions bodily, does evil actions verbally, commits evil deeds mentally, holds wrong views and performs actions according to wrong views. Because he performs actions according to wrong

views, after death and dissolution of his body, reappears in miserable existences, in wretched destinations, states of ruin and in realms of continuous suffering.

Vāsettha, a member of the Khattiya class does good actions bodily, does good actions verbally, does good actions mentally, holds right views, and performs actions according to right views, after death and dissolution of his body, reappears in good destinations, in the happy world of the devas. Vāsettha, also a member of the Brāhmin class ...p... Vāsettha also a member of the trading class ...p... Vāsettha also a member of the working class...p... Vāsettha, a member of the class of Samanas does good actions bodily, does good actions verbally, does good actions mentally and holds right views and performs actions according to right views. Because he performs actions according to right views, after death and dissolution of the body, reappears in good destinations, in the happy world of the devas.

၁၃၆။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှားသော အယူဝါဒရှိ၏။ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံရှိ၏။ မှားသောအယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှားသော အယူဝါဒရှိ၏။ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏။ မှားသော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနော

သုစရိုက်'ကို ကျင့်၍ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏။ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ် ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' ကို ကျင့်၍ မှန်သော အယူဝါဒရှိ၏။ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသော ကံရှိ၏။ မှန်သော အယူဝါဒဖြင့် ပြုသောကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။

137. “Khattiyopi kho, vāsetṭha, kāyena dvayakārī, vācāya dvayakārī, manasā dvayakārī, vimissadiṭṭhiko vimissadiṭṭhikammasamādhāno vimissadiṭṭhikammasamādhānabetu [vimissadiṭṭhiko vimissakammasamādhāno vimissakammasamādhānabetu (syā.), vītimissadiṭṭhiko vītimissadiṭṭhikammasamādhānabetu (sī. pī.)] kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sukhadukkhappaṭisaṃvedī hoti. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha ...pe... vessopi kho, vāsetṭha... suddopi kho, vāsetṭha... samaṇopi kho, vāsetṭha, kāyena dvayakārī, vācāya dvayakārī, manasā dvayakārī, vimissadiṭṭhiko vimissadiṭṭhikammasamādhāno vimissadiṭṭhikammasamādhānabetu kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sukhadukkhappaṭisaṃvedī hoti.

၁၃၇. “ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန ဒွယကာရီ၊ ဝါစာယ ဒွယကာရီ၊ မနသာ ဒွယကာရီ၊ ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု [ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု (သျှာ.)၊ ဝီတိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝီတိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု (သီ. ပီ.)] ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟောတိ။ ဗြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ ။ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သုဒ္ဓောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သမဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန ဒွယကာရီ၊ ဝါစာယ ဒွယကာရီ၊ မနသာ ဒွယကာရီ၊ ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနော ဝိမိဿဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနဟေတု ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဟောတိ။

137. Vāsetṭhiha, a member of the Khattiya class does both (good and evil) actions bodily, does both actions verbally, does both actions mentally, holds mixed (right and wrong) views, and

performs actions according to mixed views. Because he performs actions according to mixed views, after death and dissolution of the body, he experiences happiness as well as suffering.

Vāsettha, also a member of the Brāhmin class ...p... Vāsettha also a member of the trading class ...p... Vāsettha, also a member of the working class ...p... Vāsettha, a member of the class of Samanas does both actions bodily, does both actions verbally, does both actions mentally, holds mixed views

and performs actions according to mixed views. Because he performs actions according to mixed views after death and dissolution of the body, he experiences happiness as well as suffering.

၁၃၇။ ဝါသေဋ္ဌ မင်း မျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့် လေ့ရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာ အယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက် တည်အပ်သော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစား ရ၏။

--

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ နှုတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ စိတ်ဖြင့် (သုစရိုက် ဒုစရိုက်) နှစ်မျိုးစုံကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာ အယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူ ဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော ကံရှိ၏။ (သမ္မာအယူ မိစ္ဆာအယူ) နှစ်မျိုးစုံရောသော အယူဖြင့် ဆောက် တည်အပ်သော ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရ၏။

Bodhipakkhiyabhāvanā ဗောဓိပက္ခိယဘာဝနာ

Cultivation of Bodipakkhiya Dhammas ဗောဓိပက္ခိယတရား ပွားများခြင်း

138. “Khattiyopi kho, vāsetṭha, kāyena saṃvuto vācāya saṃvuto manasā saṃvuto sattannaṃ bodhipakkhiyānaṃ dhammānaṃ bhāvanamanvāya diṭṭheva dhamme parinibbāyati

[parinibbāti (ka.)]. Brāhmaṇopi kho, vāsetṭha...pe... vessopi kho vāsetṭha... suddopi kho, vāsetṭha ... samaṇopi kho, vāsetṭha, kāyena saṃvuto vācāya saṃvuto manasā saṃvuto sattannaṃ bodhipakkhiyānaṃ dhammānaṃ bhāvanamanvāya diṭṭheva dhamme parinibbāyati.

၁၃၈. “ခတ္တိယောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော သတ္တန္တံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနမန္ဓာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ [ပရိနိဗ္ဗာတိ (က.)]။ ပြာဟ္မဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ပေ။ ဝေသောပိ ခေါ ဝါသေဋ္ဌ။ သုဒ္ဓောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ ။ သမဏောပိ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကာယေန သံဝုတော ဝါစာယ သံဝုတော မနသာ သံဝုတော သတ္တန္တံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနမန္ဓာယ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။

138. Vāsettha, a member of the Khattiya class restrains himself bodily, restrains himself verbally, restrains himself mentally, cultivates the seven Bodipakkhiya Dhammas by virtue of which he realizes Parinibbāna in this very life (through extinction of delilements).

Vāsettha, also a member of the Brāhmin class p Vāsettha, also a member of the trading class ...p... Vāsettha also a member of the working class ...p... Vāsettha, also a member of the class of Samaṇas restrains himself bodily, restrains himself verbally, restrains himself mentally and cultivates

the seven Bodipakkhiya Dhammas by virtue of which he realizes Parinibbāna in this very life (through complete extinction of detilements).

၁၃၈။ ဝါသေဋ္ဌ မင်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်၍ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။

ဝါသေဋ္ဌ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ အသည်မျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ သူဆင်းရဲမျိုးသည်လည်း။ပ။

ဝါသေဋ္ဌ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ကိုယ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ နှုတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍ စိတ်ဖြင့် စောင့်စည်းသည် ဖြစ်၍ ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်၍ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။

139. “Imesañhi, vāsetṭha, catunnaṃ vaṇṇānaṃ yo hoti bhikkhu arahamaṃ khīṇāsava vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasamaṃyojano sammadaññā vimutto so nesaṃ aggamakkhāyati dhammeneva. No adhammena. Dhammo hi, vāsetṭha, seṭṭho janetasmim diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyañca.

၁၃၉. “ဣမေသညိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ စတုန္ဒ ဝဏ္ဏာနံ ယော ဟောတိ ဘိက္ခု အရဟံ ဒိဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီ ယော ဩဟိတဘာရော အနုပုတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တော သော နေသံ အဂ္ဂ မက္ခိယတိ ဓမ္မေနော။ နော အဓမ္မေန။ ဓမ္မော ဟိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သေဋ္ဌော ဇနောတသ္မိံ ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ အဘိသမ္ပရာယ ဉ္စ။

139. Vāsettha, from amongst the four classes, a certain person becomes a bhikkhu who devoid of kilesās (defilement) is rid of āsavas, has fulfilled Magga Practice, has done all there is to be done, has laid down the burden (of the khandas), has achieved the benefit (of Arahatta Phala), has done away with the fetters binding him to existences, has attained liberation from defilements through true knowledge. That person is rightfully acknowledged to be the noblest among them according to the dhamma, not at variance with the dhamma. Indeed Vāsettha, in his world of sentient beings, dhamma is the noblest for this life, as well as for the next.

၁၃၉။ ဝါသေဋ္ဌ ဤအမျိုးလေးပါးတို့တွင် အကြင်ရဟန်းသည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်၏။ အာသဝေါတရား ကုန်ပြီးဖြစ်၏။ (မဂ်အကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီးဖြစ်၏။ (မဂ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးဖြစ်၏။ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးဖြစ်၏။ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏။ ဘဝသံယောဇင်ကုန်ပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်၏။ ထို (ရဟန်း) ကို ထိုအမျိုးလေးပါးတို့တွင် တရားသဖြင့်သာလျှင် မြတ်၏ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ မတရားသဖြင့် (မြတ်၏ ဟူ၍) မဆိုအပ်။ ဝါသေဋ္ဌ မှန်၏။ ဤလူအပေါင်း၌ တရားသည် သာလျှင် မျက်မှောက် ဘဝ၌လည်းကောင်း တမလွန်ဘဝ၌လည်းကောင်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

140. “Brahmunā pesā, vāsetṭha, sanaṅkumārena gāthā bhāsītā –

‘Khattiyo seṭṭho janetasmim, ye gottapaṭisārino;

Vijjācaraṇasampanno, so seṭṭho devamānuse’ti.

“Sā kho panesā, vāsetṭha, brahmunā sanaṅkumārena gāthā sugītā, no duggītā. Subhāsītā, no dubbhāsītā. Atthasaṃhitā, no anattasaṃhitā. Anumatā mayā. Ahampi, vāsetṭha, evaṃ vadāmi –

‘Khattiyo seṭṭho janetasmim, ye gottapaṭisārino;

Vijjācaraṇasampanno, so seṭṭho devamānuse’ti.

Idamavoca bhagavā. Attamanā vāseṭṭhabhāradvājā bhagavato bhāsitam abhinanduntī.

၁၄၀. “ဗြဟ္မဇနာ ပေသာ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ သနက္ခိမာရေန ဂါထာ ဘာသိတာ -

‘ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ’တိ။

“သာ ခေါ ပနေသာ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဗြဟ္မဇနာ သနက္ခိမာရေန ဂါထာ သုဂီတာ၊ နော ဒုဂ္ဂီတာ။ သုဘာသိတာ၊ နော ဒုဗ္ဘာ သိတာ။ အတ္ထသံဟိတာ၊ နော အနတ္ထသံဟိတာ။ အနုမတာ မယာ။ အဟမ္မိ၊ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဧဝံ ဝဒာမိ -

‘ခတ္တိယော သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ၊ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော။

ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သော သေဋ္ဌော ဒေဝမာနုသေ’တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဓာဇာ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

140. Vāsettha, Sanankumāra Brahmā has recited this verse: Amongst men who put their trust in lineage, say, Khattiya, the ruling class is the noblest. Actually, amongst men and devas, whoever is fully endowed with supreme Knowledge and perfect practise of morality is the noblest.

Vāsettha, Sanankumāra Brahmā has sung this verse well; he did not sing it badly. He recited this verse well; he did not recite it badly. It pertains to what is beneficial; it does not pertain to what is unbeneficial. It has my approval, Vāsettha, I also say likewise.

Vāsettiha, Sanaikumāra Brahmā has recited this verse: Men who put their trust in lineage say, khattiya, the ruling class is the noblest. Actually amongst men and devas, whoever is fully endowed with supreme knowledge and perfect practice of morality is the noblest.

Thus said the Bhagavā, Delighted, Vāsettha and Bhāradvāja rejoiced in what the Bhagavā had said.

၁၄၀။ ဝါသေဋ္ဌ သနက္ခိမာရဗြဟ္မာသည်လည်း ဤဂါထာကို ဆို၏ -

"လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏။ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုသူသည် မြတ်၏"ဟု (ဆို၏)။

ဝါသေဋ္ဌ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ထိုဂါထာကို ကောင်းစွာ သီဆိုပေ၏။ မကောင်းသဖြင့် သီဆိုသည် မဟုတ်ပေ။ ကောင်းစွာ ရွတ်ဆိုပေ၏။ မကောင်းသဖြင့် ရွတ်ဆိုသည် မဟုတ်ပေ။ အကျိုးနှင့် စပ်ပေ၏။ အကျိုးနှင့်မစပ်သည် မဟုတ်ပေ။ ငါသဘောတူ၏။ ဝါသေဋ္ဌ ငါသည်လည်း ဤအတူပင် ဆို၏ -

"လူအပေါင်း၌ အကြင်သူတို့သည် အမျိုးအနွယ်ကို အားကိုးလေ့ရှိကုန်၏။ (ထိုသူ တို့တွင်) မင်းမျိုးသည် မြတ်၏။ နတ်လူအပေါင်း၌ (အကြင်သူသည်) အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထိုသူသည် မြတ်၏"ဟု (ဆို၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဝါသေဋ္ဌနှင့် ဘာရဒွါဇတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန်သတည်း။

Aggaññasuttam nitthitam catuttham. အဂ္ဂညသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

End of Aggañña Sutta, the Fourth Sutta. လေးခုမြောက် အဂ္ဂညသုတ် ပြီး၏။